

Hallituksen esitys Eduskunnalle vuoden 1994 kolmanneksi lisätalousarvioksi

Eduskunnalle annetaan hallituksen esitys vuoden 1994 *kolmanneksi* lisätalousarvioksi.

Taloudellinen kasvu näyttää päässeen varmalle pohjalle. Erityisesti viennin nopean kasvun ansiosta teollisuustuotanto on kasvanut ripeästi, ja kasvu on leviämässä jo kotimarkkinasektoreillekin. Kotitaloudet lisäävät kulutustaan vähentämällä säästämistään, kun odotukset tulevasta talouskehityksestä ovat muuttuneet valoisemmiksi. Työttömyys saavutti huippunsa kuluvan vuoden alkupuoliskolla, ja työttömyysaste on kääntynyt laskuun investointien vauhdittamisen myötä. Erityisesti teollisuudessa investoinnit lisääntyvät. Inflaatiopaineet ovat edelleen pienet.

Julkisen talouden, etenkin valtiontalouden asema pysyy kuitenkin vaikeana, ja valtion velka lisääntyy nopeasti. Tämä pitää yllä epävarmuutta rahoitusmarkkinoilla, ja pitkät korot pysyvät varsin korkeina. Tästä syystä nyt annettavaan lisätalousarvioesitykseen on sisällytetty lähinnä vain välttämättömiä lisämäärärahoja ja toimenpide-esityksiä.

Tämän lisätalousarvioesityksen valtion menoja lisäävä vaikutus on 3 338 milj. mk. Suurimmat lisämäärärahatarpeet koskevat työttömyysturvamenoja, työllisyyden hoidon eri toimenpiteitä, viljan vientitukea ja puolustusmateriaalihankintoja. Suurimmat menojen vähenykset koskevat maatalousyrittäjien tulotukea, 380 milj. mk, mikä käytetään maataloustuottajien vientikustannusosuuden kattamiseksi, valtion osuutta sairausvakuutuslaista johtuvista menoista, 320 milj. mk, valtion osuutta kansaneläkelaista johtuvista menoista, 210 milj. mk, sekä arvioitua alhaisemman korkotason ja velkasitoumuslainakannan johdosta markkamääräisen velan korkoa, 200 milj. mk.

Tähän lisätalousarvioesitykseen sisältyy esitys erityisen valtion osakeyhtiömuotoisen pääomasijoitusyhtiön perustamiseksi, jonka osakepääomaksi kootaan valtionyhtiöiden yksityistämi-

sestä saatavia tuloja. Perustettavan valtion pääomasijoitusyhtiön tavoitteena on parantaa pk-yritysten oman pääoman ehtoisen rahoituksen saatavuutta vastaamaan paremmin Suomen kilpailijamaiden tilannetta. Yhtiön tarkoituksena on toimia ns. rahastojen rahastona, jolloin se sijoittaa pääasiassa toisiin riskisijoitusrahastoihin ja vain poikkeuksellisesti suoraan kohdeyrityksiin. Pääomasijoitusyhtiön volyyymi on toiminnan käynnistämävaiheessa 320 milj. mk. Samalla Suomen itsenäisyyden juhlarahaston toiminnan rahoittamiseen myönnetään lisäystä 80 milj. mk erityisesti työllisyyttä elvyttävään riskisijoitustoimintaan. Julkisten varojen kohdentaminen pääomasijoitustoimintaan tässä määrin lisää yksityisen pääoman kiinnostusta riskisijoitusmarkkinoihin. Uusi yhtiö tulee olemaan organisaatioltaan hyvin kevyt ja toimii yhteistyössä muiden julkisten ja yksityisten riskisijoitusyhteisöjen kanssa.

Valtionosuuteen työttömyyskassoille myönnetään lisäystä 900 milj. mk. Palkkaperusteisia työllistämismäärärahoja lisätään yhteensä 280 milj. mk, työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen määrärahoja yhteensä 190 milj. mk sekä työllisyysperusteisten valtionapuinvestointien ja työllisyystyöohjelman määrärahoja yhteensä 153 milj. mk. Lähinnä viljan kasvaneen vientitarpeen takia vientitukeen myönnetään lisäystä 577 milj. mk. Puolustusmateriaalihankintoihin myönnettävä 502 milj. markan lisämääräraha käytetään torjuntahävittäjätilauksen maksuaikataulun muutoksista aiheutuviin menoihin hankinnan kokonaiskustannusten alentamiseksi.

Varsinaisen kehitys yhteistyöhön myönnetään lisäystä 19 milj. mk. Suomen osallistumisen lisäämiseksi kansainväliseen rauhanturvaamistoimintaan myönnetään lisäystä yhteensä 20 milj. mk.

Liikevaihtovero- ja arvonalisäveromenojen lisämäärärahatarve on 100 milj. mk. Metallira-

hamenojen nettomäärärahaista voidaan vähentää 50 milj. mk.

Lähinnä asumislisämenojen kasvun johdosta opintorahaan myönnetään lisäystä yhteensä 170 milj. mk. Aikuisopintorahan hakijamäärän vähenemisen seurauksena aikuisopintorahasta vähennetään 170 milj. mk. Valtionosuuteen peruskouluopetuksen käyttökustannuksiin myönnetään lisäystä 73 milj. mk ja valtionosuuteen kunnallisten ammatillisten oppilaitosten käyttökustannuksiin 42 milj. mk.

Maatalousyrittäjien osuutta vientituesta rahoitetaan vähentämällä 50 milj. mk maataloustuloksi luettuja satovahinkojen korvausmäärärahoja. Sokerintuotannon tukemismäärärahoja lisätään 170 milj. mk, öljykasvituotannon tukemismäärärahoja 85 milj. mk ja tarkkelystuotannon tukemismäärärahoja 26 milj. mk.

Valtionrautateiden radanpitoon myönnetään lisäystä 215 milj. mk lähinnä nykyisen rataverkon säilyttämiseksi liikennöitävässä kunnossa.

Teknologian kehittämiskeskuksen myöntämismaksuja lisätään yhteensä 100 milj. mk. Kera Oy:n osakepääoman korottamiseen myönnetään 75 milj. mk. Osakepääoman korotus toteutetaan siten, että yhtiö maksaa samanaikaisesti valtiolle ennen aikaisesti takaisin valtiolta vuosina 1980—1981 saamiensa lainojen pääomaa 75 milj. mk. Tukeen elintarviketeollisuuden investointeihin ja tuotantorakenteen sopeuttamiseen myönnetään 70 milj. mk, mikä on valtioneuvoston 27.5.1994 tekemän periaatepäätöksen kohdan 10 mukaisen rakennetuen aikaistamista. Alueellista kuljetustukea lisätään 50 milj. mk. Yritystukilain mukaista myöntämismaksua korotetaan 40 milj. markalla.

Lapsilisiin myönnetään lisäystä 67 milj. mk. Valtionosuuteen yrittäjien eläkelaista johtuvista menoista myönnetään lisäystä 72 milj. mk. Arvioitua pienemmän turvapaikanhakijoiden määrän johdosta pakolaisten ja turvapaikan hakijoiden vastaanottomäärärahaa vähennetään 50 milj. mk. Valtionosuuteen kunnille sosiaali- ja terveyspalvelujen perustamiskustannuksiin myönnetään lisäystä 100 milj. mk sekä valtion korvaukseen maatalousyrittäjien lomituspalvelujen kustannuksiin lisäystä 97 milj. mk.

Koskiensuojelulain mukaisiin korvauksiin myönnetään lisäystä 40 milj. mk. ASP-järjes-

telmään liittyvistä palkkioista ja korkotuesta vähennetään 110 milj. mk. Asuinrakennusten korjaustoimenpiteiden edistämiseksi ja rakennusalan työllisyyden parantamiseksi lisätään avustuksia korjaustoimintaan 150 milj. mk. Valtion asuntorahaston varoista vuonna 1994 myönnettävien lainojen myöntämisvaltuutta korotetaan 400 milj. markalla riittävän asunto- tuotannon turvaamiseksi. Avustuksiin vuokrataloille myönnetään lisäystä 30 milj. mk.

Verojen ja veronluonteisten tulojen arvioidaan lisääntyvän kaikkiaan 178 milj. mk. Liikevaihtovero- ja arvonlisäverokertymän lisäykseksi arvioidaan 1 640 milj. mk. Auto- ja moottoripyöräveroa arvioidaan kertyvän lisää 640 milj. mk, olutveroa 290 milj. mk ja polttoaineveroa 220 milj. mk. Tulo- ja varallisuusverokertymän arvioidaan vähentyvän 1 690 milj. mk. Leimaverokertymä jää 600 milj. mk, vakuutusmaksuverokertymä 100 milj. mk ja tupakkaverokertymä 100 milj. mk ennakoitua pienemmäksi. Eräiden maataloustuotteiden markkinoimismaksujen vähennykseksi arvioidaan 112 milj. mk.

Sekalaisten tulojen lisäykseksi arvioidaan yhteensä 2 428 milj. mk. Lähinnä valtion sarjaobligatioiden myynnistä saaduista kurssivoitoista aiheutuu 1 700 milj. markan tulojen lisäys. Valtionyhtiöiden osakkeiden myyntituloja arvioidaan kertyvän 529 milj. mk. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan muita tuloja arvioidaan kertyvän lisää 65 milj. mk. Valtionapujen palautusten määräksi arvioidaan 200 milj. mk. Valtiolle valtion eläkerahaston ulkopuolelta tuloutettavien eläkemaksujen ja korvausten tuloarviota vähennetään 102 milj. mk.

Korkotulojen ja voiton tuloutusten lisäykseksi arvioidaan yhteensä 214 milj. mk.

Valtiolle takaisin maksettavien lainojen lisäys on 75 milj. mk.

Lisätalousarvioesityksen tasapainottamiseksi lainanottoa ehdotetaan lisättäväksi 440 milj. markalla. Vuoden 1994 valtion nettolainanoton kokonaismäärä nousee tämän johdosta 71 080 milj. markkaan.

Ennen hyväksytyt ja nyt myönnettyt menojen muutokset jakaantuvat eri pääluokkiin seuraavasti:

Pääluokka	Eduskunnan hyväksymät muutokset mk	Nyt myönnetty muutokset mk	Muutokset yhteensä mk
21. Tasavallan Presidentti.....	130 000	—	130 000
23. Valtioneuvosto.....	10 000 000	1 000 000	11 000 000
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	92 076 000	43 412 000	135 488 000
25. Oikeusministeriön hallinnonala	70 297 000	9 420 000	79 717 000
26. Sisäasiainministeriön hallinnonala	—32 100 000	15 180 000	—16 920 000
27. Puolustusministeriön hallinnonala	167 600 000	524 020 000	691 620 000
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	188 445 000	137 157 000	325 602 000
29. Opetusministeriön hallinnonala.....	611 130 000	146 053 000	757 183 000
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala ...	29 200 000	445 750 000	474 950 000
31. Liikenneministeriön hallinnonala	903 233 000	215 796 000	1 119 029 000
32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala ..	59 380 000	588 000 000	647 380 000
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	71 586 000	676 245 000	747 831 000
34. Työministeriön hallinnonala.....	500 000 000	624 520 000	1 124 520 000
35. Ympäristöministeriön hallinnonala	371 930 000	111 000 000	482 930 000
36. Valtionvelka	43 400 000	—200 000 000	—156 600 000
Muutokset yhteensä	3 086 307 000	3 337 553 000	6 423 860 000

Ennen hyväksytyt ja nyt arvioidut tulojen muutokset jakaantuvat eri osastoihin seuraavasti:

Osasto	Eduskunnan hyväksymät muutokset mk	Nyt arvioidut muutokset mk	Muutokset yhteensä mk
11. Verot ja veronluonteiset tulot.....	—430 000 000	178 000 000	—252 000 000
12. Sekalaiset tulot	3 320 000	2 427 986 011	2 431 306 011
13. Korkotulot ja voiton tuloutukset.....	398 000 000	213 807 000	611 807 000
15. Lainat	3 120 000 000	515 000 000	3 635 000 000
Muutokset yhteensä	3 091 320 000	3 334 793 011	6 426 113 011

Tämän lisätalousarvioesityksen hyväksymisen jälkeen olisivat valtion tulojen ja menojen budjetoidut määrät seuraavat:

	Tulot mk	Menot mk
Varsinainen talousarvio ..	193 461 475 000	193 458 799 000
Lisätalousarviot.....	6 426 113 011	6 423 860 000
Yhteensä.....	199 887 588 011	199 882 659 000

Sen perusteella, mitä edellä on esitetty ja viitaten tämän esityksen yksityiskohtaisiin perusteluihin ehdotetaan,

että Eduskunta päättäisi hyväksyä oheen liitetyn ehdotuksen kolmanneksi lisätalousarvioksi vuodelle 1994.

Helsingissä 7 päivänä lokakuuta 1994

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Valtiovarainministeri *Iiro Viinanen*

Vuoden 1994 III lisätalousarvio

TULOT

Osasto 11

mk

11. VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT.....	178 000 000
01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot.....	—1 720 000 000
01. Tulo- ja varallisuusvero, vähennystä	—1 690 000 000
03. Perintö- ja lahjaverot, vähennystä.....	—30 000 000
04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut	1 540 000 000
01. Liikevaihtovero ja arvonlisävero, lisäystä.....	1 640 000 000
02. Eräistä vakuutusmaksuista suoritettava vero, vähennystä	—100 000 000
06. Tuonnin perusteella kannettavat verot ja maksut.....	30 000 000
01. Tuontitulli, lisäystä.....	30 000 000
08. Valmisteverot	410 000 000
01. Tupakkaverot, vähennystä	—100 000 000
03. Olutvero, lisäystä	290 000 000
07. Polttoaineverot, lisäystä	220 000 000

10. Muut verot	30 000 000
01. Leimaverot, vähennystä.....	—600 000 000
03. Auto- ja moottoripyörävero, lisäystä.....	640 000 000
05. Tilauslentovero, vähennystä.....	—40 000 000
06. Arpajaisvero, lisäystä.....	30 000 000
19. Muut veronluonteiset tulot	—112 000 000
04. Eräiden maataloustuotteiden markkinoimismaksut, vähennystä.....	—112 000 000

Osasto 12

12. SEKALAISET TULOT	2 427 986 011
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	9 912 000
99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot, lisäystä.....	9 912 000
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	1 723 200 000
49. Tullilaitoksen tulot, lisäystä.....	23 200 000
99. Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä.....	1 700 000 000
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	—7 980 000
83. Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen tulot, lisäystä.....	1 500 000
84. Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksen tulot, vähennystä.....	—9 480 000
32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala	593 854 011
02. Tulot yrityspalvelun piiritoimistojen maksullisesta palvelutoiminnasta, lisäystä.....	320 000
50. Tulot osakemyynneistä.....	528 734 011
99. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä.....	64 800 000
33. Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön hallinnonala	201 000 000
06. Terveystieteiden oikeusturvakeskuksen tulot, lisäystä.....	1 000 000
98. Valtionapujen palautukset, lisäystä.....	200 000 000
39. Muut sekalaiset tulot	—92 000 000
04. Menorästien ja siirrettyjen määrärahojen peruutukset, lisäystä.....	10 000 000
07. Valtiolle valtion eläkerahaston ulkopuolella tuloutettavat eläkemaksut ja korvaukset, vähennystä.....	—102 000 000

Osasto 13

13. KORKOTULOT JA VOITON TULOUTUKSET.....	213 807 000
01. Korkotulot	—1 193 000
05. Korot muista lainoista, vähennystä	—1 193 000
05. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset	215 000 000
01. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset, lisäystä	215 000 000

Osasto 15

15. LAINAT	515 000 000
01. Valtiolle takaisin maksettavat lainat	75 000 000
04. Muiden lainojen lyhennykset, lisäystä.....	75 000 000
02. Valtion nettolainanotto.....	440 000 000
01. Nettolainanotto, lisäystä.....	440 000 000

Tulojen kokonaismäärä:

3 334 793 011

MENOT

Pääluokka 23

mk

23. VALTIONEUVOSTO	1 000 000
01. Valtioneuvosto (010)	1 000 000
20. Matkat (arviomääräraha), lisäystä.....	1 000 000

Pääluokka 24

24. ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA.....	43 412 000
30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö (040)	18 812 000
66. Varsinainen kehitysyhteistyö (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	18 812 000
50. Yhteistyö Keski- ja Itä-Euroopan maiden kanssa (040)	10 000 000
69. Monen- ja kahdenväliset rahoitusjärjestelyt (siirtomääräraha 3 v), lisäystä.....	10 000 000
99. Ulkoasianministeriön hallinnonalan muut menot (030)	14 600 000
02. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä	1 850 000
21. Tilapäinen edustus kansainvälisissä neuvotteluissa (arviomäärä- raha), lisäystä	1 150 000
22. Suomalaisten valvontajoukkojen ylläpitomenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä.....	11 600 000

Pääluokka 25

25. OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA.....	9 420 000
50. Vankeinhoitolaitos (100).....	420 000
74. Uudisrakennukset ja peruskorjaukset (siirtomääräraha 3 v), lisä- ystä	420 000

99. Oikeusministeriön hallinnonalan muut menot (070)	9 000 000
50. Eräät valtion maksamat korvaukset ja avustukset (arviomääräraha), lisäystä	9 000 000

Pääluokka 26

26. SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	15 180 000
05. Lääninhallitukset (050)	180 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	180 000
75. Poliisitoimi (080)	5 000 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	5 000 000
90. Rajavartiolaitos (120)	10 000 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä.....	—7 200 000
70. Ilma- ja vartiotalusten hankinta (siirtomääräraha 3 v), lisäystä..	10 000 000
74. Rakentaminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	7 200 000

Pääluokka 27

27. PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	524 020 000
01. Puolustusministeriö (150)	3 220 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	3 220 000
10. Puolustusvoimat (160)	512 000 000
16. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	502 000 000
21. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä.	10 000 000
30. Kansainvälinen rauhanturvaamistoiminta (030)	8 800 000
21. YK:n ja ETYK:n rauhanturvaamistoiminnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	8 800 000

Pääluokka 28

28. VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA ...	137 157 000
39. Eräät siirrot Ahvenanmaan maakunnalle (960)	7 012 000
30. Verotaloudellinen tasoitus (arviomääräraha), lisäystä	7 012 000

40. Tullilaitos (020)	145 000
74. Tullitalojen rakentaminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	145 000
86. Suomen itsenäisyyden juhlarahasto (830)	80 000 000
60. Suomen itsenäisyyden juhlarahaston toiminnan rahoittaminen, lisäystä.....	80 000 000
99. Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut menot (020)	50 000 000
22. Metallirahamenot, vähennystä	—50 000 000
23. Liikevaihtovero- ja arvonlisäveromenot (arviomääräraha), lisäystä	100 000 000

Pääluokka 29

29. OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	146 053 000
01. Opetusministeriö (210)	389 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	389 000
07. Opetushallitus (210)	—
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä.....	—5 250 000
88. Osakkeiden hankkiminen (siirtomääräraha 2 v).....	5 250 000
08. Kansainvälinen yhteistyö (030)	—77 000
25. Kansainvälinen kulttuuriyhteistyö (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	—77 000
10. Korkeakoulut (240)	7 030 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	6 000 000
87. Kiinteistöjen hankinta (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	1 030 000
19. Muut korkeakoulumenot (240)	—91 000
21. Tutkimus- ja kehittämistoiminta (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	—91 000
39. Opintotuki (260)	—
55. Opintoraha (arviomääräraha), lisäystä	170 000 000
56. Aikuisopintoraha (arviomääräraha), vähennystä	—170 000 000
42. Valtion yleissivistävät oppilaitokset (220)	1 493 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	1 493 000

43. Lukiot, peruskoulut ja musiikkioppilaitokset (220)	73 000 000
31. Valtionosuus peruskouluopetuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	73 000 000
65. Kunnalliset ja yksityiset ammatilliset oppilaitokset (230)	60 700 000
30. Valtionosuus kunnallisten ammatillisten oppilaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	42 000 000
50. Valtionosuus yksityisten ammatillisten oppilaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	10 000 000
51. Valtionosuus ammatillisten erityisoppilaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	8 700 000
69. Aikuiskoulutus (250)	—21 000
25. Aikuiskoulutuksen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	—21 000
90. Taiteen tukeminen (290)	100 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	100 000
92. Valtion taidemuseo (290)	3 240 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	3 240 000
94. Kirjastotoimi (280)	290 000
29. Näkövammaisten kirjaston muut kulutusmenot, lisäystä	290 000

Pääloukka 30

30. MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	445 750 000
31. Hinta- ja tulotuki (670)	—148 600 000
41. Maatalousyrittäjien tulotuki (arviomääräraha), vähennystä	—380 000 000
44. Satovahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	—50 000 000
45. Sokerintuotannon tukeminen (arviomääräraha), lisäystä.....	170 000 000
46. Öljykasvituotannon tukeminen (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ..	85 000 000
47. Tärkkelystuotannon tukeminen (arviomääräraha), lisäystä	26 400 000
32. Maataloustuotteiden markkinointi ja tuotannon tasapainottamistoimenpiteet (670)	577 000 000
40. Maataloustuotteiden ja jalostettujen elintarviketuotteiden markkinointikustannukset (arviomääräraha), lisäystä	577 000 000
34. Muut maatalouden menot (670)	18 400 000
41. Eräät korvaukset (arviomääräraha), lisäystä	1 400 000

44. Hevostalouden edistäminen vedonlyönnistä hevoskilpailuissa ker- tyvillä varoilla (arviomääräraha), lisäystä	17 000 000
36. Kala-, riista- ja porotalous (690)	—1 100 000
48. Kalatalouden korkotukilainojen menot (arviomääräraha), vähen- nystä	—1 100 000
86. Yksityismetsätalous (680).....	—
46. Valtiontuki puunjalosteiden muotoilun kehittämiseen (siirtomää- räraha 3 v)	2 000 000
83. Metsänparannuslainat (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	—2 000 000
99. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut menot (650).....	50 000
88. Osakkeiden hankkiminen (siirtomääräraha 2 v).....	50 000

Pääloukka 31

31. LIIKENNEMINISTERIÖN HALLINNONALA	215 796 000
32. Merenkulun ja muun vesiliikenteen edistäminen (730)	—
40. Lastialusten hankintojen tukeminen (arviomääräraha), vähen- nystä	—6 000 000
41. Ulkomaanliikenteen kauppa-alusluetteloon merkittyjen alusten kilpailuedellytysten turvaaminen (arviomääräraha), lisäystä	6 000 000
57. Henkilö- ja tavaraliikenteen tuet ja korvaukset (750).....	796 000
44. Ulkomaanliikenteen maantiekaluston liikevaihtoverokorvaus ja hankinta-avustus (arviomääräraha).....	796 000
58. Radanpito ja radanpitoon liittyvät valtionavut (750).....	215 000 000
62. Valtionrautateiden radanpito (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	215 000 000

Pääloukka 32

32. KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN HALLIN- NONALA	588 000 000
44. Teknologian kehittämiskeskus (830).....	118 000 000
23. Soveltava tekninen tutkimus (arviomääräraha), lisäystä	38 000 000
40. Tuotekehitysavustukset (arviomääräraha), lisäystä.....	20 000 000
83. Tuotekehityslainat (arviomääräraha), lisäystä	60 000 000

49. Kera Oy (840)	75 000 000
88. Kera Oy:n osakepääoman korottaminen	75 000 000
50. Teollisuuden ja sitä palvelevan tutkimuksen edistäminen (850)	390 000 000
42. Tuki elintarviketeollisuuden investointeihin ja tuotantorakenteen sopeuttamiseen (siirtomääräraha 3 v).....	70 000 000
89. Sijoitukset valtion pääomasijoitusyhtiöön (siirtomääräraha 2 v).	320 000 000
51. Yritystoiminnan alueelliset rahoitustoimenpiteet (850)	3 000 000
48. Alueellinen kuljetustuki (arviomääräraha), lisäystä	50 000 000
49. Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha), vähennystä	—47 000 000
52. Pienen ja keskisuuren yritystoiminnan kehittäminen (850)	2 000 000
24. Kehittämispalvelut pienille ja keskisuurille yrityksille (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	2 000 000

Pääloukka 33

33. SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA	676 245 000
01. Sosiaali- ja terveysministeriö (400)	—50 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä.....	—50 000
04. Tarkastuslautakunta (090)	100 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	100 000
08. Kansanterveyslaitos (450)	—20 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä.....	—20 000
09. Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus (450)	750 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	750 000
12. Valtion koulukodit (420)	—335 000
50. Valtionavustus koulukotisäätiölle, vähennystä	—335 000
15. Perhekustannusten taseus (410)	70 500 000
51. Äitiysavustus (arviomääräraha), lisäystä	3 500 000
52. Lapsilisät (arviomääräraha), lisäystä	67 000 000

16. Yleinen perhe-eläke (410)	—10 000 000
50. Yleinen perhe-eläke (arviomääräraha), vähennystä	—10 000 000
17. Työttömyysturva (410)	900 000 000
50. Valtionosuus työttömyyskassoille (arviomääräraha), lisäystä	900 000 000
18. Sairausvakuutus (410)	—320 000 000
60. Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista (arviomääräraha), vähennystä	—320 000 000
19. Eläkevakuutus (410)	—127 000 000
51. Valtion osuus maatalousyrittäjien eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha), lisäystä	11 000 000
52. Valtion osuus yrittäjien eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha), lisäystä.....	72 000 000
60. Valtion osuus kansaneläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha), vähennystä	—210 000 000
20. Tapaturmavakuutus (410)	13 000 000
53. Valtion osuus maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuksen kustannuksista (arviomääräraha), lisäystä	13 000 000
28. Muu toimeentuloturva (410)	—5 000 000
30. Valtion korvaus kunnille eräiden Suomeen muuttavien henkilöiden toimeentulotuen sekä heille annetun sosiaali- ja terveydenhuollon erityiskustannuksiin (arviomääräraha), vähennystä	—5 000 000
29. Pakolaisten ja turvapaikan hakijoiden vastaanotto (410)	—50 000 000
61. Pakolaisten ja turvapaikan hakijoiden vastaanotto (arviomääräraha), vähennystä.....	—50 000 000
32. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto (420)	105 000 000
31. Valtionosuus kunnille sosiaali- ja terveyspalvelujen perustamiskustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	100 000 000
32. Valtion maksuosuus yliopistollisten sairaaloiden käyttömenoihin (arviomääräraha), vähennystä.....	—15 000 000
38. Valtionosuuden loppuerät kunnille sosiaali- ja terveyspalvelujen eräisiin käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä.....	15 000 000
50. Sotilasavustus (arviomääräraha), lisäystä	5 000 000
57. Lomatoiminta (420)	99 300 000
40. Valtion korvaus maatalousyrittäjien lomituspalvelujen kustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	97 000 000
42. Valtion korvaus pienyrittäjien vuosilomajärjestelmän kustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	2 300 000

Pääloukka 34

34. TYÖMINISTERIÖN HALLINNONALA	624 520 000
06. Työvoimapolitiikan toimeenpano (620)	623 120 000
02. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä	46 000 000
29. Työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen ostopalvelut (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	136 232 000
30. Valtionapu kunnille ja kuntayhtymille työttömyyden lieventämiseen (arviomääräraha), lisäystä	84 000 000
50. Työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen osallistuvien opintososi-aaliset edut (arviomääräraha), lisäystä	53 768 000
61. Valtionapu työttömyyden lieventämiseen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä.....	150 000 000
62. Työllisyysperusteinen valtionapu investointeihin (siirtomääräraha 3 v), lisäystä.....	103 120 000
77. Sijoitusmenot työllisyyden turvaamiseksi (siirtomääräraha 3 v), lisäystä.....	50 000 000
99. Työministeriön hallinnonalan muut menot (610).....	1 400 000
23. Siviilipalvelus (arviomääräraha), lisäystä.....	1 100 000
67. Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja maksusuudet (ar-viomääräraha), lisäystä	300 000

Pääloukka 35

35. YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA.....	111 000 000
01. Ympäristöministeriö (510)	1 000 000
21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 000 000
25. Vesi- ja ympäristöhallinto (560)	40 000 000
44. Koskiensuojelulain mukaiset korvaukset (arviomääräraha), lisä- ystä	40 000 000
45. Asunto- ja rakennustoimi (540)	70 000 000
53. ASP-järjestelmään liittyvät palkkiot ja korkotuki (arviomäärä- raha), vähennystä.....	—110 000 000
56. Avustukset korjaustoimintaan (siirtomääräraha 3 v), lisäystä ...	150 000 000
61. Avustukset vuokratiloille (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	30 000 000

Päälukka 36

36. VALTIONVELKA	—200 000 000
01. Markkamääräisen velan korko (910).....	—200 000 000
90. Markkamääräisen velan korko (arviomääräraha), vähennystä ..	—200 000 000

Menojen kokonaismäärä:**3 337 553 000**

TULOT

Osasto 11

VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot

01. *Tulo- ja varallisuusvero*
Momentin tuloarviota vähennetään
1 690 000 000 mk.

Selvitysosa: Vuoden 1994 kertymätietojen ja palkkasumman kasvuarvion perusteella tuloveron tuoton arvioidaan jäävän 32 000 000 000 markkaan.

1994 III lisätuloarvio.....	—1 690 000 000
1994 tuloarvio	33 690 000 000
1993 tilinpäätös.....	29 069 135 736
1992 tilinpäätös.....	32 008 839 607

03. *Perintö- ja lahjavero*
Momentin tuloarviota vähennetään
30 000 000 mk.

Selvitysosa: Toteutuneitten kertymätietojen perusteella perintö- ja lahjaveron kokonaiskertymäksi vuonna 1994 arvioidaan 970 000 000 mk.

1994 III lisätuloarvio.....	—30 000 000
1994 tuloarvio	1 000 000 000
1993 tilinpäätös.....	923 411 015
1992 tilinpäätös.....	1 018 936 197

04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut

01. *Liikevaihtovero ja arvonlisävero*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä
1 640 000 000 mk.

Selvitysosa: Toteutuneitten kertymätietojen ja kotimaisen kysynnän arvioitua nopeamman kasvun johdosta veron kokonaiskertymäksi vuonna 1994 arvioidaan 35 200 000 000 mk.

1994 III lisätuloarvio.....	1 640 000 000
1994 II lisätuloarvio.....	—180 000 000
1994 tuloarvio	33 740 000 000
1993 tilinpäätös.....	37 294 776 857
1992 tilinpäätös.....	40 010 319 030

02. *Eräistä vakuutusmaksuista suoritettava vero*
Momentin tuloarviota vähennetään
100 000 000 mk.

<i>Selvitysosa:</i> Toteutuneitten kertymäärvioiden perusteella vakuutusmaksuveron kokonaiskertymäksi vuonna 1994 arvioidaan 1 600 000 000 mk.	1994 III lisätuloarvio.....	—100 000 000
	1994 tuloarvio	1 700 000 000
	1993 tilinpäätös.....	1 636 569 439
	1992 tilinpäätös.....	1 673 803 334

06. Tuonnin perusteella kannettavat verot ja maksut

01. <i>Tuontitulli</i>	1994 III lisätuloarvio.....	30 000 000
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 30 000 000 mk.	1994 tuloarvio	1 190 000 000
<i>Selvitysosa:</i> Toteutuneitten kertymätietojen perusteella tuontitullin kokonaiskertymäksi vuonna 1994 arvioidaan 1 220 000 000 mk.	1993 tilinpäätös.....	1 156 180 642
	1992 tilinpäätös.....	1 139 327 174

08. Valmisteverot

01. <i>Tupakkavero</i>	1994 III lisätuloarvio.....	290 000 000
Momentin tuloarviota vähennetään 100 000 000 mk.	1994 II lisätuloarvio.....	—1 180 000 000
<i>Selvitysosa:</i> Toteutuneitten kertymätietojen perusteella tupakkaveron kokonaiskertymäksi vuonna 1994 arvioidaan 3 200 000 000 mk.	1994 tuloarvio	2 280 000 000
	1993 tilinpäätös.....	2 430 002 126
	1992 tilinpäätös.....	2 529 600 049
1994 III lisätuloarvio.....	—100 000 000	
1994 tuloarvio	3 300 000 000	
1993 tilinpäätös.....	3 173 473 453	
1992 tilinpäätös.....	2 969 147 835	

07. <i>Polttoainevero</i>	1994 III lisätuloarvio.....	220 000 000
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 220 000 000 mk.	1994 tuloarvio	9 980 000 000
<i>Selvitysosa:</i> Toteutuneitten kertymätietojen perusteella polttoaineveron kokonaiskertymäksi vuonna 1994 arvioidaan 10 200 000 000 mk.	1993 tilinpäätös.....	8 403 713 573
	1992 tilinpäätös.....	7 003 396 771

03. <i>Olutvero</i>	1994 III lisätuloarvio.....	220 000 000
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 290 000 000 mk.	1994 tuloarvio	9 980 000 000
<i>Selvitysosa:</i> Toteutuneitten kertymätietojen perusteella olutveron kokonaiskertymäksi vuonna 1994 arvioidaan 1 390 000 000 mk.	1993 tilinpäätös.....	8 403 713 573
	1992 tilinpäätös.....	7 003 396 771

10. Muut verot

01. <i>Leimavero</i>	1994 III lisätuloarvio.....	—600 000 000
Momentin tuloarviota vähennetään 600 000 000 mk.	1994 tuloarvio	2 900 000 000
	1993 tilinpäätös.....	2 527 136 475
	1992 tilinpäätös.....	3 020 740 686

<i>Selvitysosa:</i> Toteutuneitten kertymätietojen perusteella leimaveron kokonaiskertymäksi vuonna 1994 arvioidaan 2 300 000 000 mk.	03. <i>Auto- ja moottoripyörävero</i>	1994 III lisätuloarvio.....	—600 000 000
	Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 640 000 000 mk.	1994 tuloarvio	2 900 000 000
		1993 tilinpäätös.....	2 527 136 475
		1992 tilinpäätös.....	3 020 740 686

Selvitysosa: Toteutuneitten kertymätietojen ja lähinnä uusien henkilöautojen myyntiarvioiden perusteella autoveron kokonaiskertymäksi vuonna 1994 arvioidaan 2 360 000 000 mk.

1994 III lisätuloarvio.....	640 000 000
1994 tuloarvio	1 720 000 000
1993 tilinpäätös.....	1 609 318 688
1992 tilinpäätös.....	1 987 115 169

05. Tilauslentovero

Momentin tuloarviota vähennetään 40 000 000 mk.

Selvitysosa: Toteutuneitten kertymätietojen perusteella tilauslentoveron kokonaiskertymäksi vuonna 1994 arvioidaan 80 000 000 mk.

1994 III lisätuloarvio.....	—40 000 000
1994 tuloarvio	120 000 000
1993 tilinpäätös.....	110 850 972
1992 tilinpäätös.....	209 221 598

06. Arpajaisvero

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 30 000 000 mk.

Selvitysosa: Toteutuneitten kertymätietojen perusteella arpajaisveron kokonaiskertymäksi vuonna 1994 arvioidaan 280 000 000 mk.

1994 III lisätuloarvio	30 000 000
1994 tuloarvio	250 000 000
1993 tilinpäätös	285 560 502
1992 tilinpäätös	213 184 775

19. Muut veronluonteiset tulot

04. Eräiden maataloustuotteiden markkinointimaksut

Momentin tuloarviota vähennetään 112 000 000 mk.

1994 III lisätuloarvio.....	—112 000 000
1994 II lisätuloarvio.....	—40 000 000
1994 tuloarvio	460 000 000
1993 tilinpäätös.....	539 836 284
1992 tilinpäätös.....	836 959 170

Osasto 12

SEKALAISET TULOT

24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala

99. *Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 9 912 000 mk.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu YK:n teollistamisjärjestön UNIDO:n Suomelle palauttamista käyttämättömistä avustuksista.

1994 III lisätuloarvio	9 912 000
1994 tuloarvio	24 210 000
1993 tilinpäätös	50 294 269
1992 tilinpäätös	191 259 156

28. Valtiovarainministeriön hallinnonala

49. Tullilaitoksen tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 23 200 000 mk.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu maksullisen palvelutoiminnan laajentumisesta.

1994 III lisätuloarvio.....	23 200 000
1994 tuloarvio	33 800 000
1993 tilinpäätös.....	38 594 665
1992 tilinpäätös.....	37 527 290

99. *Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä
1 700 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu lähinnä valtion sarjaobligaatoiden myynnistä saaduista kurssi-voitoista.

1994 III lisätuloarvio.....	1 700 000 000
1994 tuloarvio	175 290 000
1993 tilinpäätös.....	2 555 108 942
1992 tilinpäätös.....	477 992 036

30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

83. *Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä
1 500 000 mk.

Selvitysosa: ETA-sopimuksen mukaisesti on siemenkauppalaissa (233/93) tarkoitettu siemen-
tuotannon viljelytarkastus ja näytteenotto sekä
luonnonmukaisen tuotannon valvonnasta an-
netussa asetuksessa (557/94) tarkoitettu tuottajien
rekisteröinti ja tuotannon tarkastaminen järjes-
tettävä viranomaistoimintana 1.7.1994 alkaen.
Tarkastusten tilaajilta veloitetaan tarkastusmak-
su. Kasvintuotannon tarkastuskeskus maksaa
tarkastajille palkkioita ja korvauksia, josta
aiheutuvat menot ovat momentilla 30.34.41.

1994 III lisätuloarvio.....	1 500 000
1994 tuloarvio	22 340 000
1993 tilinpäätös.....	20 721 997
1992 tilinpäätös.....	23 324 000

84. *Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksen tulot*
Momentin tuloarviota vähennetään 9 480 000
mk.

Selvitysosa: Tulokertymä jää arvioitua pie-
nemmäksi, koska ETA-sopimuksen myötä toi-
minnan painopistealueet muuttuvat ja taloudel-
lisesta tilanteesta johtuen palvelujen kysyntä on
arvioitua huomattavasti vähäisempää.

1994 III lisätuloarvio	—9 480 000
1994 tuloarvio	59 200 000
1993 tilinpäätös	52 493 968
1992 tilinpäätös	55 675 719

32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala

02. *Tulot yrityspalvelun piiritoimistojen mak-
sullisesta palvelutoiminnasta*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä
320 000 mk.

1994 III lisätuloarvio	320 000
1994 tuloarvio.....	9 600 000
1993 tilinpäätös	9 482 213
1992 tilinpäätös	8 262 283

50. *Tulot osakemyynneistä*

Momentille arvioidaan kertyvän 528 734 011
mk.

Selvitysosa: Tulot kertyvät valtion omistami-
en osakkeiden tai muiden arvopaperien kuten

merkintäoikeuksien tai vaihtovelkakirjalainojen
myynneistä saaduista tuloista. Tulot on merkit-
ty nettomääräisesti siten, että niistä on vähen-
netty myynnistä aiheutuvat välittömät kulut ja
kustannukset. Kuluvan vuoden tulot kertyvät
Valmet Oy:n ja Outokumpu Oy:n osakkeiden
myynnistä, Valvilla Oy:n purkamisesta sekä
valtion omistamien YIT-Yhtymä Oy:n vaihto-
velkakirjojen myynnistä.

1994 III lisätuloarvio	528 734 011
------------------------------	-------------

99. *Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 64 800 000 mk.

Selvitysosa: Lisäyksestä 9 300 000 mk johtuu Kemijoki Oy:n osakassähköstä saatavista tuloista ja 48 300 000 mk Suomen Vientiluotto Oy:n Valtiokonttorille maksettavista korkohy-

vityksistä. Valvilla Oy on purettu 30.5.1994. Valtion jako-osuus on 7 200 000 mk, mikä tuloutetaan tälle momentille.

1994 III lisätuloarvio.....	64 800 000
1994 tuloarvio	48 310 000
1993 tilinpäätös.....	71 868 545
1992 tilinpäätös.....	53 750 168

33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

06. *Terveysturvallisuuden oikeusturvakeskuksen tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 1 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu ennakoitua suuremmasta maksukertymästä.

1994 III lisätuloarvio	1 000 000
1994 tuloarvio.....	750 000
1993 tilinpäätös	1 232 282
1992 tilinpäätös	209 832

98. *Valtionapujen palautukset*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 200 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu kuntien ennakoitua suuremmista valtionosuuksien palautuksista.

1994 III lisätuloarvio.....	200 000 000
1994 tuloarvio	285 000 000
1993 tilinpäätös.....	1 160 447 200
1992 tilinpäätös.....	926 608 580

39. Muut sekalaiset tulot

04. *Menorästien ja siirrettyjen määrärahojen peruutukset*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 10 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisäys kertyy maataloustuloneuvotteluissa sovitun satovahinkokorvauksiin momentilla 30.31.44 varatun 10 000 000 markan siirtomäärärahan peruutuksesta. Peruutus kattaa maataloustuottajien osuutta maataloustuotteiden vientikustannuksista.

1994 III lisätuloarvio	10 000 000
1994 tuloarvio	200 000 000
1993 tilinpäätös	169 361 743
1992 tilinpäätös	171 126 933

07. *Valtiolle valtion eläkerahaston ulkopuolella tuloutettavat eläkemaksut ja korvaukset*

Momentin tuloarviota vähennetään 102 000 000 mk.

Selvitysosa: Vähennys johtuu siitä, että laki valtion eläkerahastolain muuttamisesta (942/93) vahvistettiin 12.11.1993 ja muutoksen jälkeen kaikki valtion eläkejärjestelmän eläkemaksut tuloutetaan 1.1.1994 lukien valtion eläkerahastolle. Momentin tulot kertyvät eräiden valtionapua saavien yksityisten työnantajien, sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain (677/82) tarkoittamien yksityisten toimintayksiköiden, Pohjoismaisten instituuttien, Valtiontakuukeskuksen ja Vakuusrahaston maksamista työnantajan vuoden 1993 eläkemaksujen viimeisistä tilityksistä sekä Kuntien eläkevakuutuksen maksamista kaupunkien oikeuslaitosten eläkemenojen korvauksista.

1994 III lisätuloarvio.....	—102 000 000
1994 tuloarvio	148 000 000
1993 tilinpäätös.....	271 522 093
1992 tilinpäätös.....	59 082 953

Osasto 13

KORKOTULOT JA VOITON TULOUTUKSET

01. Korkotulot

05. *Korot muista lainoista*
Momentin tuloarviota vähennetään 1 193 000 mk.

Selvitysosa: Vähennys johtuu siitä, että Kera Oy maksaa ennakkoisesti valtiolta saamia lainoja takaisin 75 000 000 markan määrän valtion maksaessa samanaikaisesti vastaavan määrän yhtiön uusien osakkeiden merkitsemi-

sen yhteydessä. Valtion korkomenetys vuoden 1994 jälkeiseltä laina-ajalta on nykyisen korkotason mukaan 5 964 000 mk.

1994 III lisätuloarvio	—1 193 000
1994 tuloarvio	283 044 000
1993 tilinpäätös	374 703 677
1992 tilinpäätös	392 918 673

05. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset

01. *Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset*
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 215 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu Valtionrautateiden voiton tuloutuksesta vuodelta 1994. Voiton tuloutus maksetaan ennakkona vuonna 1994.

Kuluvan vuoden talousarvion luvun 31.90 selvitysosassa esitetty Valtionrautateiden alustava tulostavoite on noussut 110 milj. markasta 250 milj. markkaan, minkä vuoksi valtioneu-

voston on tarkoitus tarkistaa tuloutustavoitetta 0 milj. markasta 215 milj. markkaan.

1994 III lisätuloarvio	215 000 000
1994 II lisätuloarvio	8 000 000
1994 I lisätuloarvio	430 000 000
1994 tuloarvio	400 000
1993 tilinpäätös	249 500 000
1992 tilinpäätös	248 900 000

Osasto 15

LAINAT

01. Valtiolle takaisin maksettavat lainat

04. *Muiden lainojen lyhennykset*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 75 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisäys johtuu siitä, että Kera Oy maksaa ennakkoisesti valtiolta saamia lainoja takaisin 75 000 000 markan määrän valtion maksaessa samanaikaisesti vastaavan määrän yhtiön uusien osakkeiden merkitsemisen yhtey-

dessä. Valtion korkomenetys vuoden 1994 jälkeiseltä laina-ajalta on nykyisen korkotason mukaan 5 964 000 mk.

1994 III lisätuloarvio.....	75 000 000
1994 I lisätuloarvio.....	234 000 000
1994 tuloarvio	592 468 000
1993 tilinpäätös.....	2 679 260 544
1992 tilinpäätös.....	867 940 000

02. Valtion nettolainanotto

01. <i>Nettolainanotto</i>	1994 III lisätuloarvio.....	440 000 000
Momentille merkitään lisäystä tulona	1994 II lisätuloarvio.....	1 775 000 000
440 000 000 mk.	1994 I lisätuloarvio.....	735 000 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisätalousarvioesityksen tasapainottaminen edellyttää valtion nettolainanoton lisäämistä. Vuoden 1994 valtion nettolainanoton kokonaismäärä nousee tämän johdosta 71 080 000 000 markkaan.	1994 tuloarvio	68 130 000 000
	1993 tilinpäätös.....	77 208 413 894
	1992 tilinpäätös.....	53 178 225 817

MENOT

Pääluokka 23 VALTIONEUVOSTO

01. Valtioneuvosto

20. <i>Matkat</i> (arviomääräraha)	1994 III lisämääräraha	1 000 000
Momentille myönnetään lisäystä 1 000 000 mk.	1994 määräraha.....	1 280 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisätarve aiheutuu lisääntyneistä ulkomaanmatkoista.	1993 tilinpäätös	2 107 107
	1992 tilinpäätös	2 172 181

Pääluokka 24

ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö

66. *Varsinainen kehitysyhteistyö* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 18 812 000 mk, josta 6 912 000 mk käyttösuunnitelman kohtaan 1. Monenkeskinen kehitysyhteistyö, 9 000 000 mk käyttösuunnitelman kohtaan 5. Korkotuki ja 2 900 000 mk käyttösuunnitelman kohtaan 6. Humanitaarinen apu.

Selvitysosa: Osa YK:n teollistamisjärjestön UNIDO:n palauttamista aikaisemmin myönnettyistä ja käyttämättä olleista avustuksista, jotka on tuloutettu momentille 12.24.99, ohjataan uudelleen monenkeskiseen kehitysyhteistyöhön. Lisäyksestä 2 500 000 mk aiheutuu siirrosta momentilta 33.29.61 ja 9 000 000 mk jo myön-

nettyjen korkotukiluottojen varainhankintakustannusten lisääntymisestä kansainvälisen korkotason nousun vuoksi. Lisäys sisältää myös 400 000 mk humanitaarista apua kansainvälisen avun tarpeessa oleville m/s Estonian uhrien omaisille ja turmasta pelastuneille. Pelastuneille tarkoitettua apua voidaan käyttää ensihuollosta, sairaanhoidosta, psykososiaalisesta huollosta ja kotimatkoista aiheutuviin kustannuksiin.

1994 III lisämääräraha.....	18 812 000
1994 II lisämääräraha.....	40 000 000
1994 määräraha	1 301 364 000
1993 tilinpäätös.....	1 572 530 000
1992 tilinpäätös.....	2 534 699 718

50. Yhteistyö Keski- ja Itä-Euroopan maiden kanssa

69. *Monen- ja kahdenväliset rahoitusjärjestelyt* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 10 000 000 mk.

Selvitysosa: Viron ja Venäjän sopimuksen mukaisesti venäläisjoukot ovat poistuneet Virosta. Perusteilla on kansainvälinen rahasto, jonka tarkoituksena on edesauttaa Virossa olevien sotilaseläkeläisten vapaaehtoista paluu-

muuttoa Venäjälle. Lisämäärärahan tarve aiheutuu Suomen osuudesta kyseiseen hankkeeseen.

1994 III lisämääräraha	10 000 000
1994 määräraha	34 000 000
1993 tilinpäätös	37 500 000
1992 tilinpäätös	23 000 000

99. Ulkoasianministeriön hallinnonalan muut menot

02. *Palkkaukset* (arvionmääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 1 850 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Bosnia-Hertsegovinan sekä Serbian ja Montenegron rajalle lähetettävän 15 siviilirauhanturvaajan palkkausmenoista ja työnantajakuluista.

1994 III lisämääräraha	1 850 000
1994 II lisämääräraha	3 120 000
1994 määräraha	19 245 000
1993 tilinpäätös	15 450 982
1992 tilinpäätös	9 931 028

21. *Tilapäinen edustus kansainvälisissä neuvotteluissa* (arvionmääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 1 150 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Bosnia-Hertsegovinan sekä Serbian ja Monte-

negron rajalle lähetettävän 15 siviilirauhanturvaajan matka- ja muista kulutusmenoista.

1994 III lisämääräraha	1 150 000
1994 määräraha	35 081 000
1993 tilinpäätös	24 316 547
1992 tilinpäätös	25 336 691

22. *Suomalaisten valvontajoukkojen ylläpito-menot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 11 600 000 mk.

Selvitysosa: Viitaten luvun 27.30 perusteluihin lisämäärärahan tarve aiheutuu Makedoniassa toimivan suomalaisen valvontajoukon vahvuuden lisäämisestä 196 henkilöllä.

1994 III lisämääräraha	11 600 000
1994 II lisämääräraha	38 956 000
1994 määräraha	93 274 000
1993 tilinpäätös	213 300 000
1992 tilinpäätös	223 275 000

Pääluokka 25

OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

50. Vankeinhoitolaitos

74. *Uudisrakennukset ja peruskorjaukset* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 420 000 mk käyttösuunnitelman kohtaan 4. Oulun lääninvankilan peruseräparannus.

Selvitysosa: Määrärahan lisätarve aiheutuu arvonnalisäverosta, jota ei voida maksaa momentin 28.99.23 määrärahasta, koska kyseessä on aikaisemmilta vuosilta siirtynyt määräraha.

1994 III lisämääräraha	420 000
1994 määräraha	30 833 000
1993 tilinpäätös	27 700 000
1992 tilinpäätös	59 050 000

87. Huoneisto-osakkeiden hankkiminen

Toimitilojen hankkimiseksi Vankeinhoidon koulutuskeskukselle saadaan tehdä sopimus huoneisto-osakkeiden ostamisesta siten, että sopimuksesta aiheutuu valtiolle menoja enin-

tään 32 500 000 mk vuonna 1995. Momentille ei edellä olevan johdosta myönnetä määrärahaa.

Selvitysosa: Vantaan Tikkurilassa sijaitseva kiinteistö on tarkoitettu hankkia toimitiloja noin 4 400 m² pääosin Vankeinhoidon koulutuskeskusta varten. Koulutuskeskus toimii nykyisin väliaikaisiksi tarkoitetuissa vuokratiloissa.

1994 III lisämääräraha	—
------------------------------	---

99. Oikeusministeriön hallinnonalan muut menot

50. Eräät valtion maksamat korvaukset ja avustukset (arvionmääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 9 000 000 mk käyttösuunnitelman kohtaan Rikosvahinkokorvaukset sekä syyttömästi vangituille ja tuomituille maksettavat korvaukset.

Selvitysosa: Määrärahan lisätarve aiheutuu

rikosvahinkojen korvaamisesta valtion varoista annetun lain (953/73) mukaisten korvausmäärien kasvusta.

1994 III lisämääräraha	9 000 000
1994 määräraha	23 400 000
1993 tilinpäätös	30 332 039
1992 tilinpäätös	684 000

Pääloukka 26

SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

Pääloukan perusteluja muutetaan siten, että hallinnonalan kokonaishenkilöstömäärä saa olla vuonna 1994 enintään 18 273 henkilötyövuot-

ta, 1.10.1994 lukien enintään 18 272 ja 15.12.1994 lukien enintään 18 290 henkilötyövuotta.

05. Lääninhallitukset

21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)
Momentin nettomäärärahaan myönnetään lisäystä 180 000 mk.

Selvitysosa: Lääninhallituksille siirretään Oy Alko Ab:ltä alkoholilupa- ja valvontatehtäviä, joiden tehtävien hoitamista varten lääninhallitukseen palkataan 18 henkilöä.

1994 III lisämääräraha	180 000
1994 II lisämääräraha	900 000
1994 määräraha	408 189 000
1993 tilinpäätös	411 569 000
1992 tilinpäätös	450 681 535

75. Poliisitoimi

21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentin nettomäärärahaan myönnetään lisäystä 5 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämääräraha on tarkoitettu veren alkoholipitoisuuden puhallusmäärityslaitteiden hankintaan. Syyskuun 1. päivänä 1994 astui voimaan rikoslain 23 luvun muutos, joka mahdollistaa liikennejuopumuksen toteamisen uloshengitysilman alkoholipitoisuutta mittaa-

malla. Puhallusmääritys on verinäytemääritystä nopeampi ja halvempi tapa liikennejuopumuksen määritykseen.

1994 III lisämääräraha.....	5 000 000
1994 II lisämääräraha.....	7 000 000
1994 määräraha	2 576 799 000
1993 tilinpäätös.....	2 549 877 000
1992 tilinpäätös.....	2 713 596 202

90. Rajavartiolaitos

21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentin nettomäärärahasta vähennetään 7 200 000 mk.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu siirrosta momentille 26.90.74.

1994 III lisämääräraha.....	—7 200 000
1994 määräraha	864 062 000
1993 tilinpäätös	881 014 000
1992 tilinpäätös	915 299 768

mk, vuonna 1993 10 500 000 mk ja vuonna 1994 34 520 000 mk sekä indeksien ja valuuttakurssien muutoksista aiheutuvat hankintasopimuksen mukaiset menot.

1994 III lisämääräraha.....	10 000 000
1994 määräraha	54 520 000
1993 tilinpäätös.....	45 500 000
1992 tilinpäätös.....	58 600 000

74. Rakentaminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 7 200 000 mk.

Selvitysosa: Lisämääräraha, mikä on siirtoa momentilta 26.90.21, on tarkoitus käyttää vartiointolaiivueen Helsingin Malmilla sijaitsevan tukikohdan laajennukseen.

1994 III lisämääräraha.....	7 200 000
1994 I lisämääräraha.....	10 000 000
1994 määräraha	10 672 000
1993 tilinpäätös.....	39 150 000
1992 tilinpäätös.....	28 700 000

70. Ilma- ja vartioalusten hankinta (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 10 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu indeksien ja valuuttakurssien muutoksista. Vuoden 1992 tulo- ja menoarviossa myönnettiin kahden lentokoneen tilausvaltuus, jonka suuruus muutettiin vuoden 1992 kolmannessa lisätalousarviossa 75 000 000 markaksi. Menoja arvioitiin aiheutuvan vuonna 1992 20 980 000

Pääluokka 27

PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Puolustusministeriö

21. Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 220 000 mk.

Selvitysosa: Lisämääräraha on palkkausmenojen oikaisua.

1994 III lisämääräraha.....	3 220 000
1994 määräraha	47 190 000
1993 tilinpäätös.....	51 846 732
1992 tilinpäätös.....	54 925 842

10. Puolustusvoimat

16. *Puolustusmateriaalihankinnat* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 502 000 000 mk.

Lisämääräraha käytetään torjuntahävittäjätilauksen maksuaikataulun muutoksista aiheutuviin menoihin hankinnan kokonaiskustannusten alentamiseksi.

Lisäksi muutetaan vuoden 1992 tulo- ja menoarviossa kohdassa a) ilmavoimien torjuntahävittäjien uusimiseksi ja kotimaisen teollisuuden huoltovalmiuden sekä hävittäjäkaluston koulutus- ja käyttöedellytysten luomiseksi myönnetyn sekä maksuaikataulujen osalta vuoden 1992 kolmannessa lisätalousarviossa muutetun tilausvaltuuden maksuaikataulua siten, että tilausvaltuudesta saa aiheutua maksuja vuoden 1994 loppuun mennessä 2 020 000 000 mk, vuoden 1995 loppuun mennessä 3 040 000 000 mk, vuoden 1996 loppuun mennessä 4 610 000 000 mk, vuoden 1997 loppuun mennessä 6 227 000 000 mk, vuoden 1998 loppuun mennessä 7 839 000 000 mk, vuoden 1999 loppuun mennessä 8 817 000 000 mk ja vuoden 2000 loppuun mennessä 9 500 000 000 mk.

Selvitysosa: Torjuntahävittäjähankinnan vuoden 1994 syyskuun maksuerien myöhentämisellä ja vuoden 1995 tammikuun maksuerän aientamisella vuoden 1994 joulukuulle saavutetaan kustannussäästöjä. Maksujen uudelleen-

ajoituksen johdosta torjuntahävittäjien uusinnan vuoden 1992 tulo- ja menoarviossa sekä vuoden 1992 kolmannessa lisätalousarviossa myönnetyn tilausvaltuuden maksuaikataulu muuttuu.

Torjuntahävittäjätilauksen vuoden 1995 ensimmäisen maksuerän aikaistamisessa myönnetyn tilausvaltuuden rahoitusosuus on 380 000 000 mk ja indeksi- ja valuuttakurssimaksujen osuus 122 000 000 mk.

1994 III lisämääräraha.....	502 000 000
1994 II lisämääräraha.....	73 100 000
1994 määräraha	3 038 500 000
1993 tilinpäätös.....	3 149 000 000
1992 tilinpäätös.....	2 837 000 000

21. *Puolustusvoimien toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 10 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu lähinnä hankitun kaluston edellyttämästä varastojen vuokratarpeesta.

1994 III lisämääräraha.....	10 000 000
1994 II lisämääräraha.....	40 500 000
1994 määräraha	5 174 879 000
1993 tilinpäätös.....	5 604 409 209
1992 tilinpäätös.....	5 925 892 719

30. Kansainvälinen rauhanturvaamistoiminta

Selvitysosa: Yhdistyneet Kansakunnat on pyytänyt Suomea lisäämään osallistumistaan entisen Jugoslavian alueella toimivassa suojausjoukossa (UNPROFOR) Makedoniassa laajentamalla nykyisen Suomen osaston (komppania ja esikuntahenkilöstöä) pataljoonan vahvuiseksi. Valvontajoukon vahvuus kasvaa 196 henkilöllä eli 436 henkilöön. Valvontajoukon ensisijaisena tehtävänä on toimia ennaltaehkäisevässä tarkoituksessa valvoen ja raportoiden tapahtumista raja-alueella.

Suomen osallistumisen lisäämiseksi myönnetään tässä lisätalousarviossa ulkoasiainministeriön pääluokassa momentilla 24.99.22 11,6 milj.

mk ja puolustusministeriön pääluokassa momentilla 27.30.21 8,8 milj. mk eli yhteensä 20,4 milj. mk.

21. *YK:n ja ETYK:n rauhanturvaamistoiminnan toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 8 800 000 mk.

Lisämäärärahaa saa käyttää Yhdistyneiden Kansakuntien rauhanturvaamistehtävään Makedoniaan asetetun suomalaisen valvontajoukon matkakustannusten, terveydenhoito-, varustamis-, edustus- ja hallintomenojen maksamiseen.

Selvitysosa: Määräraha käytetään joukon varustamiseen YK:n edellyttämällä tavalla, kotimaasta tapahtuviin täydennysmateriaalitoimiin sekä toimialueella tapahtuviin paikallishankintoihin.

1994 III lisämääräraha.....	8 800 000
1994 II lisämääräraha.....	6 000 000
1994 määräraha	39 680 000
1993 tilinpäätös	106 576 000
1992 tilinpäätös	95 480 000

Pääluokka 28

VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

39. Eräät siirrot Ahvenanmaan maakunnalle

30. *Verotaloudellinen tasoitus* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 7 012 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu vuoden 1993 tasoitusta koskevan määrärahan arvioitua suuremmasta määrästä. Ahvenanmaan valtuuskunta on toimittanut vuoden 1993 tasoituksen ja vahvistanut tasoitusmäärän 586 611 512,30 markaksi. Koska Ahvenanmaan

maakunta on vuonna 1993 saanut ennakkoa yhteensä 579 600 000 mk, on valtion maksettava maakunnalle 7 011 512,30 mk.

1994 III lisämääräraha.....	7 012 000
1994 II lisämääräraha.....	108 360 000
1994 määräraha	556 300 000
1993 tilinpäätös	599 895 912
1992 tilinpäätös	662 554 717

40. Tullilaitos

74. *Tullitalojen rakentaminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 145 000 mk käyttösuunnitelman kohtaan 1. Niiralan raja-asema, Värtsilä.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Niiralan raja-aseman rakentamiskustannuksiin

sisältyvästä piilevästä liikevaihtoveron osuudesta, jota ei voida maksaa momentilta 28.99.23.

1994 III lisämääräraha	145 000
1994 määräraha	7 550 000
1993 tilinpäätös	4 900 000
1992 tilinpäätös	2 600 000

60. Rakennushallinto

87. *Kiinteistöjen ja huoneisto-osakkeiden hankkiminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että Järvenpään kaupungin kanssa saadaan tehdä sopimus, jonka mukaan valtio ostaa kaupungilta valtion virastotalon laajennuksen ja virastotalon korjaus- ja muutostyöt laajuudeltaan yhteensä enintään noin 7 850 hyöty-m² ja arviolta enintään 61 000 000 markan kauppahinnasta. Valtio maksaa kauppahinnan neljän vuoden kuluttua tilojen valmistumisesta sekä

suorittaa maksamattomalle kauppahinnalle vuosittain korkoa, joka on kulloinenkin Suomen Pankin peruskorko lisättynä yhdellä prosenttiyksiköllä. Momentille ei edellä olevan johdosta myönnetä lisämäärärahaa.

1994 III lisämääräraha.....	—
1994 II lisämääräraha.....	27 500 000
1994 määräraha	60 000 000
1993 tilinpäätös	40 000 000
1992 tilinpäätös	100 000 000

86. Suomen itsenäisyyden juhlarahasto

60. Suomen itsenäisyyden juhlarahaston toiminnan rahoittaminen

Momentille myönnetään lisäystä 80 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämääräraha on tarkoitettu käytettäväksi erityisesti työllisyyttä elvyttävään riskisijoitustoimintaan.

1994 III lisämääräraha	80 000 000
1994 II lisämääräraha	35 000 000
1994 määräraha	30 000 000
1993 tilinpäätös.....	75 000 000
1992 tilinpäätös.....	30 000 000

87. Rahoitusmarkkinoiden vakauttaminen

89. Pankkitoiminnan tukeminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää myös Eläkekassa Tuen Osuuskunta Eka-yhtymälle antaman lainan valtion takauksesta aiheutuviin menoihin. Momentille ei tämän johdosta myönnetä lisämäärärahaa.

Selvitysosa: Hallitus antaa eduskunnalle esityksen Eläkekassa Tuen Osuuskunta Eka-yhtymälle antaman lainan valtion takauksesta. Eka-yhtymän saneerausmenettelyn osana ja Eläkekassa Tuen eläkkeiden turvaamiseksi Eka-yhtymästä johtuva vastuuvajaus Eläkekassa Tuessa on tarkoitettu muuttamaan vakuutetuksi lainaksi, jonka Eka-yhtymän päävelkojat takaisivat. Tar-

koituksena on, että valtio antaisi takauksen lainan enintään 140 255 000 markan lyhennyksille ja koronmaksuille vuosina 1994—2003. Tämänhetkisen arvion mukaan on todennäköistä, että takaajat joutuisivat maksamaan takamansa määrän Eläkekassa Tuelle. Vuosittaiset maksusuoritukset vaihtelisivat valtion osalta noin 7 milj. markasta 21 milj. markkaan. Vuoden 1994 osalta menot olisivat noin 9 milj. mk.

1994 III lisämääräraha	—
1994 II lisämääräraha	—
1994 määräraha.....	10 000 000 000
1993 tilinpäätös.....	15 000 000 000

99. Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut menot

22. Metallirahamenot

Momentin nettomäärärahasta vähennetään 50 000 000 mk.

Selvitysosa: Määrärahatarve on arvioitua pienempi, koska palautuvaa rahaa on ollut arvioitua vähemmän.

1994 III lisämääräraha.....	—50 000 000
1994 II lisämääräraha.....	—4 500 000
1994 määräraha	165 000 000

23. Liikevaihtovero- ja arvonlisäveromenot (arvionmääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 100 000 000 mk.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää myös momentin 31.58.62 määrärahalla 1.1.1994 lukien han-

kittujen liikevaihto- ja arvonlisäverollisten tavaroitten ja palvelujen ostoihin sisältyvien liikevaihto- ja arvonlisäverojen maksamiseen enintään 185 000 000 mk. Momentille ei tämän johdosta myönnetä lisämäärärahaa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu tarkentuneesta kulutusarviosta ja perustelujen muutos tarkentuneesta Valtionrautateiden raudanpidon kulutusarviosta.

1994 III lisämääräraha.....	100 000 000
1994 II lisämääräraha.....	—85 800 000
1994 I lisämääräraha.....	105 000 000
1994 määräraha	1 800 000 000

Pääluokka 29
OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Opetusministeriö

<p>21. <i>Toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v) Momentille myönnetään lisäystä 389 000 mk. <i>Selvitysosa:</i> Lisäyksestä 77 000 mk aiheutuu kuuden henkilötyövuoden palkkauskustannusten siirrosta 1.12.1994 lukien momentilta 29.08.25, 91 000 mk viiden momentilta 29.19.21</p>	<p>ja 21 000 mk yhden momentilta 29.69.25 sekä 200 000 mk kiinteistöveron korotuksista.</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td>1994 III lisämääräraha .....</td> <td style="text-align: right;">389 000</td> </tr> <tr> <td>1994 määräraha .....</td> <td style="text-align: right;">88 307 000</td> </tr> <tr> <td>1993 tilinpäätös.....</td> <td style="text-align: right;">81 615 729</td> </tr> <tr> <td>1992 tilinpäätös.....</td> <td style="text-align: right;">79 012 209</td> </tr> </table>	1994 III lisämääräraha	389 000	1994 määräraha	88 307 000	1993 tilinpäätös.....	81 615 729	1992 tilinpäätös.....	79 012 209
1994 III lisämääräraha	389 000								
1994 määräraha	88 307 000								
1993 tilinpäätös.....	81 615 729								
1992 tilinpäätös.....	79 012 209								

07. Opetushallitus

<p>21. <i>Toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v) Momentin nettomäärärahasta vähennetään 5 250 000 mk.</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td>1994 III lisämääräraha.....</td> <td style="text-align: right;">—5 250 000</td> </tr> <tr> <td>1994 määräraha .....</td> <td style="text-align: right;">108 755 000</td> </tr> <tr> <td>1993 tilinpäätös .....</td> <td style="text-align: right;">126 720 000</td> </tr> <tr> <td>1992 tilinpäätös .....</td> <td style="text-align: right;">141 458 908</td> </tr> </table> <p>88. <i>Osakkeiden hankkiminen</i> (siirtomääräraha 2 v) Momentille myönnetään 5 250 000 mk. Määrärahaa saa käyttää FTP International Oy:n osakkeiden hankkimiseen valtiolle. <i>Selvitysosa:</i> Valtioneuvoston 22.12.1993 teke-</p>	1994 III lisämääräraha.....	—5 250 000	1994 määräraha	108 755 000	1993 tilinpäätös	126 720 000	1992 tilinpäätös	141 458 908	<p>män päätöksen mukaisesti opetushallituksen Kansainväliset koulutuspalvelut -yksikön toimialaan kuuluvia tehtäviä hoitamaan perustettu FTP International Oy aloittaa toimintansa 1.1.1995. Yhtiön nykyinen osakepääoma 1 750 000 mk on tarkoitus korottaa 7 000 000 markaksi. Valtio merkitsee kaikki yhtiön osakkeet. Yhtiölle vastikkeetta luovutettavan apportiomaisuuden arvoksi arvioidaan 1 800 000 mk.</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td>1994 III lisämääräraha .....</td> <td style="text-align: right;">5 250 000</td> </tr> </table>	1994 III lisämääräraha	5 250 000
1994 III lisämääräraha.....	—5 250 000										
1994 määräraha	108 755 000										
1993 tilinpäätös	126 720 000										
1992 tilinpäätös	141 458 908										
1994 III lisämääräraha	5 250 000										

08. Kansainvälinen yhteistyö

<p>25. <i>Kansainvälinen kulttuuriyhteistyö</i> (siirtomääräraha 2 v) Momentilta vähennetään 77 000 mk. <i>Selvitysosa:</i> Vähennys aiheutuu kuuden henkilötyövuoden palkkauskustannusten siirrosta 1.12.1994 lukien momentille 29.01.21.</p>	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td>1994 III lisämääräraha .....</td> <td style="text-align: right;">—77 000</td> </tr> <tr> <td>1994 määräraha .....</td> <td style="text-align: right;">44 664 000</td> </tr> <tr> <td>1993 tilinpäätös.....</td> <td style="text-align: right;">44 671 925</td> </tr> <tr> <td>1992 tilinpäätös.....</td> <td style="text-align: right;">37 101 680</td> </tr> </table>	1994 III lisämääräraha	—77 000	1994 määräraha	44 664 000	1993 tilinpäätös.....	44 671 925	1992 tilinpäätös.....	37 101 680
1994 III lisämääräraha	—77 000								
1994 määräraha	44 664 000								
1993 tilinpäätös.....	44 671 925								
1992 tilinpäätös.....	37 101 680								

10. Korkeakoulut

<p>74. <i>Talonrakennukset</i> (siirtomääräraha 3 v) Momentille myönnetään lisäystä 6 000 000</p>	<p>mk käyttösuunnitelman kohtaan 1. Helsingin yliopisto, Kumpulana 2. rakennusvaihe (kemia). <i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu</p>
---	--

hankkeen rakennuskustannuksiin ja kustannusarvioon sisältyvästä ns. piilevän liikevaihtoveron osuudesta, jota ei voida maksaa momentilta 28.99.23.

1994 III lisämääräraha.....	6 000 000
1994 I lisämääräraha.....	3 000 000
1994 määräraha	140 700 000
1993 tilinpäätös	208 700 000
1992 tilinpäätös	227 400 000

87. *Kiinteistöjen hankinta* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 030 000 mk.

Lisämäärärahaa saa käyttää Helsingin yliopiston Biokeskus 1b -rakennushankkeelle arvonlisäverosta aiheutuneiden menojen maksamiseen.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään seuraavasti:

Tampereen kaupungin kanssa Tampereen

teknillisen korkeakoulun tilojen rakentamisesta tehtyä sopimusta saadaan tarkistaa siten, että rakennuskustannukset rakennusaikaisine korkeineen ovat enintään 87 750 000 mk.

Kuopion kaupungin kanssa tehtyä sopimusta tilojen hankkimisesta Kuopion yliopistolle Bioteknia-hankkeesta saadaan tarkistaa siten, että tilojen laajuus on 2 200 m² ja hankintahinta enintään 38 000 000 mk, mihin sisältyy yhdys-tunnelin rakentaminen.

Selvitysosa: Helsingin yliopiston Biokeskus 1b -hankkeen tilojen hankkiminen tapahtuu kiinteistövaihtona. Kustannuksissa on otettu huomioon arvonlisävero.

1994 III lisämääräraha.....	1 030 000
1994 määräraha	57 450 000
1993 tilinpäätös	38 030 000
1992 tilinpäätös	104 270 000

19. Muut korkeakoulumenot

21. *Tutkimus- ja kehittämistoiminta* (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 91 000 mk.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu viiden henkilötövuoden palkkauskustannusten siirrosta 1.12.1994 lukien momentille 29.01.21.

1994 III lisämääräraha.....	—91 000
1994 II lisämääräraha.....	2 300 000
1994 määräraha	27 826 000
1993 määräraha	76 710 000
1992 tilinpäätös.....	26 937 766

39. Opintotuki

55. *Opintoraha* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 170 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 64 000 000 mk aiheutuu korkeakouluopiskelijoiden kesäopintojen aiheuttamasta opintorahamenojen kasvusta ja 106 000 000 mk asumislisämenojen kasvusta.

1994 III lisämääräraha.....	170 000 000
1994 II lisämääräraha.....	88 000 000
1994 määräraha	2 325 000 000
1993 tilinpäätös.....	2 108 844 122
1992 tilinpäätös.....	1 742 560 100

56. *Aikuisopintoraha* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 170 000 000 mk.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu aikuisopintorahan hakijamäärän pienenemisestä.

1994 III lisämääräraha.....	—170 000 000
1994 määräraha	510 000 000
1993 tilinpäätös.....	373 890 216
1992 tilinpäätös.....	407 669 402

42. Valtion yleissivistävät oppilaitokset

74. Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä
1 493 000 mk.

Muutokset käyttösuunnitelmaan:

Hanke	Hyöty- ala m ²	Kustannusarvio		Myönnetty mk	Myönnetään mk
		1000 mk	mk/m ²		
1. Helsingin ranskalais-suomalainen koulu		47 050		44 800 000	1 493 000
— peruskorjaus	3 511	18 500	5 269		
— lisärakennus	2 854	28 550	10 004		
				Yhteensä	1 493 000

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu nousseesta kustannusarviosta sekä ns. piilevän liikevaihtoveron osuudesta, jota ei voida maksaa momentilta 28.99.23.

1994 III lisämääräraha	1 493 000
1994 II lisämääräraha	500 000
1994 määräraha	19 000 000
1993 tilinpäätös	49 000 000
1992 tilinpäätös	16 000 000

43. Lukiot, peruskoulu ja musiikkioppilaitokset

31. Valtionosuus peruskouluopetuksen käyttö-kustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 73 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu ennakoitua suuremmasta oppilasmäärästä.

1994 III lisämääräraha	73 000 000
1994 II lisämääräraha	8 400 000
1994 määräraha	6 397 590 000
1993 tilinpäätös	6 867 164 487
1992 tilinpäätös	8 244 920 686

34. Valtionosuus yleissivistävien oppilaitosten perustamiskustannuksiin (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 1994 saa myöntää valtionosuutta peruskouluun, lukioon ja musiikkioppilaitosten pe-

rustamishankkeille siten, että hankkeista aiheutuvat valtionosuudet vuoden 1994 tammikuun hintatasossa ovat rakentamisaikaisesti rahoitettavissa hankkeissa yhteensä enintään 80 000 000 mk ja jälkirahoitteisissa hankkeissa yhteensä enintään 170 000 000 mk. Momentille ei tämän johdosta myönnetä lisämäärärahaa.

Selvitysosa: Jälkirahoitteisten hankkeiden myöntämisvaltuuden 10 000 000 markan lisäyksestä arvioidaan aiheutuvan menoja valtiolle 2 000 000 mk vuonna 1996, 2 000 000 mk vuonna 1997, 2 000 000 mk vuonna 1998 ja 4 000 000 mk myöhempinä vuosina.

1994 III lisämääräraha	—
1994 määräraha	241 500 000
1993 tilinpäätös	220 808 932
1992 tilinpäätös	301 572 349

60. Valtion ammatilliset oppilaitokset

87. Kiinteistöjen hankinta (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että Vaasan kaupungin kanssa tehtyä sopimusta

tilojen korjaamisesta ja luovuttamisesta Vaasan teknillisen oppilaitoksen, Vasa tekniska läroanstalt -nimisen oppilaitoksen sekä Vaasan yliopiston käyttöön saadaan tarkistaa siten, että kauppahinta on 15 000 000 mk lisätynä vuoden 1992 alun hintatasossa enintään 63 500 000 markan suuruisilla peruskorjauskustannuksilla sekä rakennusaikaisilla koroilla.

Joensuun kaupungin kanssa tehtyä sopimusta tilojen rakentamisesta Pohjois-Karjalan ammattioppilaitokselle saadaan tarkistaa siten, että kauppahinta rakennusaikaisine korkoineen on 46 500 000 mk.

Momentille ei tämän johdosta myönnetä lisämäärärahaa.

Selvitysosa: Kustannusten nousu aiheutuu arvonlisäverosta.

1994 III lisämääräraha	—
1994 II lisämääräraha	—
1994 määräraha	9 350 000
1993 tilinpäätös.....	21 030 000
1992 tilinpäätös.....	3 600 000

65. Kunnalliset ja yksityiset ammatilliset oppilaitokset

30. *Valtionosuus kunnallisten ammatillisten oppilaitosten käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 42 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu ennakoitua suuremmasta opiskelijamäärästä.

1994 III lisämääräraha.....	42 000 000
1994 II lisämääräraha.....	54 700 000
1994 määräraha	2 011 810 000
1993 tilinpäätös.....	2 213 581 000
1992 tilinpäätös.....	2 623 099 446

34. *Valtionosuus ja -avustus kunnallisten ja yksityisten ammatillisten oppilaitosten perustamiskustannuksiin* (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 1994 saa myöntää valtionosuutta perustamishankkeille siten, että hankkeista aiheutuvat valtionosuudet ovat tammikuun 1994 hintatasossa toteutusaikaisesti rahoitettavissa hankkeissa yhteensä enintään 60 000 000 mk ja jälkirahoitteisissa hankkeissa yhteensä enintään 90 000 000 mk. Momentille ei tämän johdosta myönnetä lisämäärärahaa.

Selvitysosa: Jälkirahoitteisten hankkeiden myöntämismenestystä pienennetään 10 000 000 markalla.

1994 III lisämääräraha.....	—
1994 määräraha	178 648 000
1993 tilinpäätös	227 600 000
1992 tilinpäätös	293 116 417

50. *Valtionosuus yksityisten ammatillisten oppilaitosten käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 10 000 000 mk.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 38 §:n mukaisesta avustuksesta saa käyttää enintään 1 730 000 mk nuorisosteen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen kokeiluista annetun lain (391/91) 17 §:n mukaiseen tarkoitukseen ammattikorkeakoulukokeiluihin. Momentille ei tämän johdosta myönnetä lisämäärärahaa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu ennakoitua suuremmasta opiskelijamäärästä.

1994 III lisämääräraha.....	10 000 000
1994 II lisämääräraha.....	4 000 000
1994 määräraha	209 290 000
1993 tilinpäätös	249 258 771
1992 tilinpäätös	317 248 347

51. *Valtionosuus ammatillisten erityisoppilaitosten käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 8 700 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu ennakoitua suuremmasta opiskelijamäärästä.

1994 III lisämääräraha.....	8 700 000
1994 määräraha	116 800 000
1993 tilinpäätös	137 995 449
1992 tilinpäätös	133 917 689

69. Aikuiskoulutus

25. <i>Aikuiskoulutuksen kehittäminen</i> (siirtomääräraha 2 v)	1994 III lisämääräraha	— 21 000
Momentilta vähennetään 21 000 mk.	1994 määräraha	14 650 000
<i>Selvitysosa:</i> Vähennys aiheutuu yhden henkilötötyvuoden palkkauskustannusten siirrosta 1.12.1994 lukien momentille 29.01.21.	1993 tilinpäätös.....	15 410 000
	1992 tilinpäätös.....	18 162 000

90. Taiteen tukeminen

74. <i>Talonrakennukset</i> (siirtomääräraha 3 v)	1994 III lisämääräraha	100 000
Momentille myönnetään lisäystä 100 000 mk käyttösuunnitelman kohtaan 3. Vanhan oopperatalon muutostyöt.	1994 määräraha	3 750 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu ns. piilevän liikevaihtoveron osuudesta, jota ei voida maksaa momentilta 28.99.23.	1993 tilinpäätös	2 500 000
	1992 tilinpäätös	2 000 000

92. Valtion taidemuseo

21. <i>Toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v)	1994 III lisämääräraha	3 240 000
Momentin nettomäärärahaan myönnetään lisäystä 3 240 000 mk.	1994 määräraha	23 433 000
Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta saa käyttää näyttelytoiminnan ja muun maksullisen palvelutoiminnan tukemiseen enintään 21 540 000 mk.	1993 tilinpäätös.....	23 818 314
<i>Selvitysosa:</i> Määräraha on tarkoitettu uutta ulkomaista näyttelyä varten.	1992 tilinpäätös.....	27 419 516

94. Kirjastotoimi

29. <i>Näkövammaisten kirjaston muut kulutusmenot</i>	1994 III lisämääräraha	290 000
Momentille myönnetään lisäystä 290 000 mk.	1994 määräraha	10 580 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu lainauksen kasvun vuoksi lisääntyneistä postikuluista.	1993 tilinpäätös.....	7 797 194
	1992 tilinpäätös.....	11 395 600

98. Liikunnan ja nuorisonkasvatustyön tukeminen

50. *Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarat liikunnan ja nuorisonkasvatustyön tukemiseen* (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta saa käyttää 64 000 000 mk liikuntapaikkarakentamiseen. Momentille ei tämän johdosta myönnetä lisämäärärahaa.

Selvitysosa: Liikuntapaikkarakentamiseen myönnettävä 5 000 000 markan lisävaltuus on tarkoitus käyttää avustusten maksamiseen eräille jäähalleille rakentamisesta aiheutuneiden velkojen lyhentämiseen opetusministeriön tekemän

arviointiselvityksen perusteella. Avustuksiin on tarkoitus käyttää niitä liikuntapaikkarakentamisen määrärahoja, jotka on aiempien vuosien talousarvioissa jätetty käytettäväksi valtioneuvoston päätöksellä seuraavan viiden vuoden aikana.

1994 III lisämääräraha.....	—
1994 I lisämääräraha.....	—
1994 määräraha	516 560 000
1993 tilinpäätös	606 449 332
1992 tilinpäätös	623 207 848

Pääluokka 30

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

31. Hinta- ja tulotuki

41. *Maatalousyrittäjien tulotuki* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 380 000 000 mk.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä kevään 1994 maataloustuloneuvotteluissa sovittu maatalousyrittäjien tulotuen korottaminen 300 000 000 markalla. Tuloratkaisussa otettiin huomioon kustannusten, tuottojen ja maataloustuloksi luetujen erien muutokset sekä viljan tavoitehinnan alentaminen. Lisäksi viljalle ja muillekin tavoitehintatuotteille lampaanlihaa lukuunottamatta asetettiin tavoitehintoja alemmat vähimmäishinnat. Mahdolliseen EU-jäsenyyteen valmistautumiseksi lannoiteveron kantaminen on lopetettu 16.6.1994 ja viljan vientimaksun periminen 1.7.1994 alkaen. Tästä syystä ja osittain kasvanneen vientitarpeen vuoksi maatalouden osuutta markkinointikustannuksista rahoitetaan hinta- ja tulotuella 680 000 000 markan osalta, mikä on otettu huomioon määrärahan vähennyksenä. Asiasta on sovittu maataloustuloneuvotteluissa 1.7.1994 ja 18.8.1994. Tämän johdosta momentilta vähennetään 380 000 000 mk.

44. *Satovahinkojen korvaaminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 50 000 000 mk.

Selvitysosa: Hallitus antaa lisätalousarvioesitykseen liittyvän esityksen laiksi satovahinkojen korvaamisesta annetun lain muuttamiseksi siten, että valtion talousarvioissa satovahinkojen korvaamiseen osoitettua määrärahaa voidaan vuonna 1994 vähentää 60 000 000 mk edellyttäen, että vastaava säästö luetaan maataloustuotteiden markkinajärjestelmästä annetun lain mukaiseksi maataloustuottajien rahoitusosuudeksi maataloustuotteiden markkinointikustannuksista. Maatalousyrittäjien osuutta vientituesta rahoitetaan vähentämällä 50 000 000 mk maataloustuloksi luettuja satovahinkojen korvausmäärärahoja. Lisäksi peruutetaan 10 000 000 mk vuodelta 1993 vuodelle 1994 siirtynyttä määrärahaa, joka on merkitty tuloksi momentille 12.39.04.

1994 III lisämääräraha.....	—380 000 000
1994 määräraha	4 264 700 000
1993 tilinpäätös.....	3 644 382 903
1992 tilinpäätös.....	3 819 589 132

1994 III lisämääräraha.....	—50 000 000
1994 määräraha	50 000 000
1993 tilinpäätös.....	50 000 000
1992 tilinpäätös.....	50 000 000

45. *Sokerintuotannon tukeminen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 170 000 000 mk.

Selvitysosa: Hallitus antaa eduskunnalle lisätalousarvioesitykseen liittyvän esityksen sokerilain muuttamisesta. Voimassa olevan lain mukaan hinnanalennuskorvausta maksetaan vuoden 1994 sadon osalta enintään 228 000 000 mk. Suomen EU-jäsenyyden takia vuoden 1994 sadon osalta hinnanalennuskorvaus maksetaan kokonaisuudessaan jo vuonna 1994. Momentin määräraha on käytetty vuoden 1993 sadosta maksettavaan tukeen. Lisämäärärahan tarve aiheutuu vuoden 1994 sadon tuesta.

1994 III lisämääräraha.....	170 000 000
1994 määräraha	210 000 000
1993 tilinpäätös	248 000 000
1992 tilinpäätös	247 434 129

46. *Öljykasvituotannon tukeminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 85 000 000 mk.

Selvitysosa: Momentin määräraha on muutettu kaksivuotiseksi siirtomäärärahaksi. Hallitus antaa eduskunnalle lisätalousarvioesitykseen liittyvän esityksen kotimaisesta öljykasvituotannosta annetun lain muuttamisesta. Määrärahasta on käytetty noin 94 120 000 mk vuoden 1993 sadosta aiheutuviin hinnanalennuskorvauksiin. Voimassa olevan lain mukaan hinnanalennuskorvausta maksetaan vuoden 1994 sadon osalta

enintään 360 000 000 mk. Suomen EU-jäsenyyden takia vuoden 1994 öljykasvisadon hinnanalennuskorvaus maksetaan kokonaisuudessaan vuonna 1994. Vuoden 1994 sadon korvauksiin tarvitaan arviolta 337 440 000 mk ja lisämäärärahaa 85 000 000 mk.

1994 III lisämääräraha.....	85 000 000
1994 määräraha	346 000 000
1993 tilinpäätös	390 994 711
1992 tilinpäätös	370 000 000

47. *Tärkkelystuotannon tukeminen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 26 400 000 mk.

Selvitysosa: Määräraha on muutettu arviomäärärahaksi. Hallitus antaa eduskunnalle lisätalousarvioesitykseen liittyvän esityksen kotimaisesta tärkkelystuotannosta annetun lain muuttamisesta. Määrärahasta on käytetty 28 660 000 mk vuoden 1993 sadon hinnanalennuskorvauksiin. Voimassa olevan lain mukaan hinnanalennuskorvausta maksetaan vuoden 1994 sadon osalta enintään 67 000 000 mk. Suomen EU-jäsenyyden takia vuoden 1994 sadon osalta hinnanalennuskorvaus maksetaan kokonaisuudessaan vuonna 1994. Satovuoden 1994 korvauksiin tarvitaan arviolta 66 740 000 mk ja lisämäärärahaa 26 400 000 mk.

1994 III lisämääräraha.....	26 400 000
1994 määräraha	69 000 000
1993 tilinpäätös.....	70 999 998
1992 tilinpäätös.....	72 999 999

32. Maataloustuotteiden markkinointi ja tuotannon tasapainottamistoimenpiteet

Selvitysosa: Viljan tuetun käytön määräksi arvioidaan vuonna 1994 1 235 milj. kiloa, mistä vientiä on noin 930 milj. kiloa. Valtion viljavaraston varastot alenivat satovuoden 1993/94 aikana noin 300 milj. kilolla ja olivat sen lopussa 1 130 milj. kiloa. Maataloustuotteiden vientitukeen arvioidaan tarvittavan vuonna 1994 yhteensä 3 527 milj. mk eli varojen lisätarve on 577 milj. mk. Maataloustuottajat vastaavat lisäviennin kustannuksista. Valtion vastuuksi markkinointimenoista on päätetty talousarviossa 1 150 milj. mk. Kun maataloustuotteiden markkinajärjestelmästä annetun lain 8 §:n 3 momentin

mukaisina tuontimaksuina, tulleina ja valmisteveroina arvioidaan kertyvän 669 milj. mk, maataloustuottajien osuudeksi tulee 1 708 milj. mk. Maataloustuottajien osuutena arvioidaan kertyvän 820 milj. mk veroina ja maksuina. Maataloustuloneuvotteluissa on sovittu siitä, että maataloustuotteiden markkinointimenoja rahoitetaan 680 milj. markan osalta maatalousyrittäjien tulotuella ja 60 milj. mk vähentämällä satovahinkokorvausvaroja, jotka on luettu maataloustuloksi. Kun vuonna 1993 maataloustuottajilta perittiin 149 milj. mk enemmän kuin vieni edellytti, niin maataloustuottajien

osuus markkinointikustannuksista tulee kate-
tuksi.

40. *Maataloustuotteiden ja jalostettujen elin-
tarviketuotteiden markkinointikustannukset* (ar-
viomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 577 000 000
mk.

Selvitysosa: Lähinnä viljan kasvaneen venti-
tarpeen takia vientitukeen varattu määräraha
on osoittautunut riittämättömäksi. Määrärahal-
la lisäyksen jälkeen arvioidaan voitavan viedä
viljaa noin 930 milj. kiloa.

Vuoden 1994 vientituen arvioidaan jakautu-
van seuraavasti:

	mk
Maitovalmisteet.....	835 000 000
Liha ja lihavalmisteet.....	464 000 000
Kananmunat ja kananmunavalmis- teet.....	101 000 000
Vilja ja viljatuotteet	1 627 000 000
Jalostetut elintarvikkeet.....	500 000 000
Yhteensä	3 527 000 000

1994 III lisämääräraha.....	577 000 000
1994 määräraha	2 950 000 000
1993 tilinpäätös.....	3 332 421 250
1992 tilinpäätös.....	3 578 924 121

34. Muut maatalouden menot

41. *Eräät korvaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 1 400 000
mk.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan sit-
ten, että määrärahasta saa käyttää myös sie-
menkauppalain (233/93) 20 §:ssä tarkoitettujen
palkkioiden ja korvausten maksamiseen
1 100 000 mk ja luonnonmukaisen maatalous-
tuotannon valvonnasta annetun asetuksen
(557/94) 13 §:ssä tarkoitettujen palkkioiden ja
korvausten maksamiseen 300 000 mk.

Selvitysosa: Määrärahan lisäys johtuu siitä,
että ETA-sopimuksen mukaisesti on 1.7.1994
lukien järjestettävä viranomaistoimintana sie-
mentuotannon viljelytarkastus ja näytteenotto
sekä luonnonmukaisen maataloustuotannon
LUOMU-tuottajien rekisteröinti ja tuotannon
tarkastaminen. Kasvintuotannon tarkastuskes-
kus käyttää toiminnassa apuna neuvontajärjes-
töjen palveluksessa olevia ja muita sopivia
henkilöitä, joille suoritetaan palkkioita ja kor-
vauksia. Tarkastustyön tilaajilta veloitetaan toi-
minnasta aiheutuvat kustannukset lisättyinä hal-
linnon yleiskustannuksilla. Tarkastusmaksutu-
lot on merkitty momentille 12.30.83.

1994 III lisämääräraha	1 400 000
1994 määräraha.....	2 765 000
1993 tilinpäätös	1 553 021
1992 tilinpäätös	2 764 535

44. *Hevostalouden edistäminen vedonlyönnistä
hevoskilpailuissa kertyvillä varoilla* (arviomäärä-
raha)

Momentille myönnetään lisäystä 17 000 000
mk.

Lisämäärärahaa saa käyttää raviratojen pal-
kintotason korottamisesta ja hevosten kasvat-
tajapalkkioista aiheutuvien menojen maksami-
seen.

Selvitysosa: Tarkoituksena on, että vuosina
1996—2000 valtion talousarvioon osoitetaan
yhteensä 17 000 000 mk vähemmän varoja he-
vostalouden edistämiseen kuin miksi valtionapu
muodostuisi vedonlyönnistä hevoskilpailuissa
valtionosuutena kertyvien tulojen perusteella.
Varojen vähennyksen vuositasolla tulee olla
vähintään 3 000 000 mk. Järjestely edellyttää
vedonlyönnin toimeenpanemisesta hevoskilpai-
luissa annetun asetuksen (122/66) muuttamista.
Raviurheilun ja hevostalouden jatkuvuuden tur-
vaamiseksi laaditun tervehdyttämissuunnitel-
man avulla pyritään hevostalouden tuottokyky
palauttamaan 1990-luvun alun tasolle.

1994 III lisämääräraha.....	17 000 000
1994 määräraha	24 000 000
1993 tilinpäätös.....	16 984 294
1992 tilinpäätös.....	21 302 730

36. Kala-, riista- ja porotalous

48. <i>Kalatalouden korkotukilainojen menot</i> (arviomääräraha)	1994 III lisämääräraha.....	—1 100 000
Momentilta vähennetään 1 100 000 mk.	1994 II lisämääräraha.....	—1 000 000
<i>Selvitysosa:</i> Määrärahan tarve korkotukilainojen menoihin on peruskoron alentumisen vuoksi pienempi kuin talousarvioon budjetoitu määräraha.	1994 määräraha	2 900 000
	1993 tilinpäätös	1 702 721
	1992 tilinpäätös	3 528 699

84. Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitos

74. <i>Talonrakennukset</i> (siirtomääräraha 3 v)	1994 III lisämääräraha	—
Momentin perusteluja muutetaan siten, että tallirakennusten peruskorjaushankkeen hyötypinta-ala on 1 283 m ² ja kustannusarvio 17 300 000 mk eli 13 484 mk/m ² . Momentille ei edellä olevan johdosta myönnetä lisämäärärahaa.	1994 määräraha.....	8 700 000
	1993 tilinpäätös	9 800 000
	1992 tilinpäätös	7 850 000

86. Yksityismetsätalous

46. <i>Valtiontuki puunjalosteiden muotoilun kehittämiseen</i> (siirtomääräraha 3 v)	rahoittaa metsäteollisuus. Valtion osuudesta vastaavat maa- ja metsätalousministeriö ja kauppa- ja teollisuusministeriö.	
Momentille myönnetään 2 000 000 mk.	1994 III lisämääräraha	2 000 000
Määrärahaa saa käyttää mekaanisen puunjalostusteollisuuden muotoilun kehittämishankkeen menoihin.	83. <i>Metsänparannuslainat</i> (siirtomääräraha 3 v)	
<i>Selvitysosa:</i> Vuosina 1994—1996 toteutettavan hankkeen tavoitteena on kehittää mekaanisen puunjalostusteollisuuden muotoilua. Hankkeen kustannusarvio on n. 9 000 000 mk, mistä valtion osuus on n. puolet ja lopun	Momentilta vähennetään 2 000 000 mk.	
	1994 III lisämääräraha.....	—2 000 000
	1994 II lisämääräraha.....	—2 500 000
	1994 määräraha	40 000 000
	1993 tilinpäätös	100 000 000
	1992 tilinpäätös	175 000 000

96. Eräät metsätalouden menot

43. <i>Eräät korvaukset</i> (arviomääräraha)	vuosilta 1972—1980 maksamat ennakkokorvaukset. Momentille ei edellä olevan johdosta myönnetä lisämäärärahaa.
Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta saa käyttää enintään 178 000 mk korvauksen maksamiseen Metsähallitukselle siitä, että Metsähallitus on palauttanut nettomääräisesti vesiylioikeuden päätöksen (78/94) mukaisesti Oy Metsä-Botnia Ab:lle (Kemi Oy) ja Veitsiluoto Oy:lle yhtiöiden Metsähallitukselle	<i>Selvitysosa:</i> Metsähallitus joutui vesiylioikeuden päätöksen mukaisesti palauttamaan ennakkokorvauksia korkoineen yhteensä 472 239,50 markan edestä ja yhtiöt joutuivat suorittamaan Metsähallitukselle korvauksia yhteensä 294 380

markan edestä. Metsähallituksen nettomääräiset korvaukset yhtiöille olivat siten 177 859,50 mk.

1994 III lisämääräraha	—
1994 määräraha	3 400 000
1993 tilinpäätös	3 774 248
1992 tilinpäätös	500 000

99. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut menot

25. Kansainvälinen yhteistyö (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta saa käyttää enintään 14 220 000 mk muiden kuin jäsenmaksuista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Muutokset käyttösuunnitelmaan:

	mk
Jäsenmaksut	—1 600 000
Matkat kansainvälisiin kokouksiin	1 000 000
Muut kansainvälisen yhteistyön menot.	600 000

Yhteensä —

1994 III lisämääräraha	—
1994 määräraha	29 220 000
1993 tilinpäätös	23 239 081
1992 tilinpäätös	16 291 388

88. Osakkeiden hankkiminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 50 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää osakepääoman maksamiseen maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla toimivan Valtion viljavaraston sijaan perustettavan osakeyhtiön perustamiseen.

Selvitysosa: Hallitus antaa eduskunnalle lisä-

talousarvioesitykseen liittyvän esityksen laiksi Valtion viljavarastosta muodostettavasta osakeyhtiöstä sekä huoltovarmuuden turvaamisesta annetun lain muuttamisesta. Valtion viljavaraston suorittamat tehtävät organisoidaan uudelleen ja nykymuotoisen Valtion viljavaraston toiminta lakkaa. Valtion viljavaraston kaupalliset tehtävät on tarkoitus järjestää konsernimallin mukaisesti, joka koostuisi emoyhtiönä toimivasta kevyestä holding-yhtiöstä sekä tytäryhtiönä toimivista erillisistä viljakauppayhtiöstä ja varastopalveluyhtiöstä. Valtio omistaa kokonaan emoyhtiön ja varastopalveluyhtiön. Viljakauppayhtiössä voisi olla myös muita omistajia. Valtion viljavaraston omistamat vaihtomaisuusvarastot myydään Huoltovarmuuskeskukselle, kansalliselle Interventioyksikölle ja perustettavalle uudelle osakeyhtiölle. Viljavaraston käyttöomaisuus siirretään pääosin perustettavalle uudelle osakeyhtiölle. Viljavarastosta tarvittava henkilöstö siirtyy perustettavaan osakeyhtiöön, maa- ja metsätalousministeriöön perustettavaan interventioyksikköön, maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskukseen, Kasvintuotannon tarkastuskeskukseen ja Huoltovarmuuskeskukseen.

1994 III lisämääräraha	50 000
------------------------------	--------

Pääluokka 31

LIIKENNEMINISTERIÖN HALLINNONALA

32. Merenkulun ja muun vesiliikenteen edistäminen

40. Lastialusten hankintojen tukeminen (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 6 000 000 mk.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu korkokannan laskusta ja yhden pientonnistotukea saavan aluksen siirtymisestä alusrekisterituen saajaksi.

1994 III lisämääräraha	—6 000 000
1994 määräraha	69 000 000
1993 tilinpäätös	43 754 123
1992 tilinpäätös	49 873 817

41. *Ulkomaanliikenteen kauppa-alusluetteloon merkittyjen alusten kilpailuedellytysten turvaaminen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 6 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu

tuen perusteena olevien kustannusten noususta ja tukea saavien alusten määrän lisääntymisestä.

1994 III lisämääräraha	6 000 000
1994 määräraha	80 000 000
1993 tilinpäätös.....	70 093 910
1992 tilinpäätös.....	32 399 730

57. Henkilö- ja tavaraliikenteen tuet ja korvaukset

34. *Valtionapu pääkaupunkiseudun metrojärjestelmän suunnitteluun ja rakentamiseen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille vuonna 1991 suunnitteluun myönnettyä määrärahaa saa käyttää myös Helsingin kaupungin itämetron rataosuuden rakentamiseen siten, että valtion osuus on enintään 150 milj. mk, kuitenkin enintään 30 % kustannuksista. Momentille ei edellä olevan johdosta myönnetä määrärahaa.

1994 III lisämääräraha	—
1993 tilinpäätös	2 000 000

44. *Ulkomaanliikenteen maantiekaluston liikevaihtoverokorvaus ja hankinta-avustus* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 796 000 mk. Määrärahaa saa käyttää valtioneuvoston

määräämin perustein (195/92) korvauksena liikevaihtoverosta ulkomaan liikenteessä käytössä olleelle v. 1991—1992 hankitulle maantievau-nukalustolle ja hankinta-avustuksena valtiova-rainministeriön päätöksen (625/93) perusteella uuden ajoneuvokaluston hankintaan v. 1993. Palautuksen määrä on enintään 100 % kaluston hankintaan tai vuokraukseen sisältyvästä liikevaihtoverosta.

Selvitysosa: Eräitä liikevaihtoverokorvaus- ja hankinta-avustuspäätöksiä on tarkistettu.

1994 III lisämääräraha	796 000
1994 II lisämääräraha	141 000
1993 tilinpäätös.....	—
1992 tilinpäätös.....	30 379 027

58. Radanpito ja radanpitoon liittyvät valtionavut

62. *Valtionrautateiden radanpito* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 215 000 000 mk.

Lisäykset käyttösuunnitelmaan:

	Kustannusarvio 1 000 mk	Myönnetty 1 000 mk	mk
KEHITTÄMISINVESTOINNIT			
Toijala-Turku, sähköistys	182 000	—	5 000 000
Muu kehittäminen ja suunnittelu			5 000 000
	Yhteensä		10 000 000
PERUSRADANPITO			205 000 000
	Yhteensä		215 000 000

Selvitysosa: Rataosan Toijala-Turku sähköis-
tyksen tarkoituksenmukaista yhteensovittaa ve-
tokalustohankintojen ja rataosan Tampere-Po-
ri/Rauma sähköistykseen kanssa.

Perusradanpidon rahoituksella turvataan ny-
kyisen rataverkon tason säilyminen liikennöi-
tävissä kunnossa.

1994 III lisämääräraha.....	215 000 000
1994 I lisämääräraha.....	400 000 000
1994 määräraha	1 492 000 000
1993 tilinpäätös.....	1 818 999 918
1992 tilinpäätös.....	1 480 000 000

Pääluokka 32

KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

44. Teknologian kehittämiskeskus

Selvitysosa: Euroopan unionin tutkimusoh-
jelmien edellyttämien panostusvelvoitteiden ja
teollisuudelle ja tutkimukselle tarjoamien mah-
dollisuuksien hyödyntämisen tehostamiseksi pe-
rustetaan Teknologian kehittämiskeskukseen yh-
teyteen Value Relay Centre, joka välittää tietoa
ohjelmista ja niiden tuloksista sekä edistää
niiden käyttöä teollisessa liiketoiminnassa. Va-
lue-yksikön perustamisesta sovitaan Euroopan
yhteisön ja TEKES:in välillä.

23. Soveltava tekninen tutkimus (arviomäärä- raha)

Momentille myönnetään lisäystä 38 000 000
mk.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan si-
ten, että vuonna 1994 saa hyväksyä sitoumuksia
460 000 000 markan arvosta.

Selvitysosa: Lisävaltuus 40 000 000 mk on
tarkoitus käyttää teollisuuspainotteisen sovelta-
van tutkimuksen hankkeisiin, Suomen EU-
teknologiayhteisön edellytysten parantamiseen
sekä ympäristönsuojelua edistävien teknologi-
oiden ja elintarviketeollisuuden rakenneuudis-
tusta edistävien teknologioiden kehittämiseen.

1994 III lisämääräraha.....	38 000 000
1994 määräraha	278 050 000
1993 tilinpäätös	196 982 784
1992 tilinpäätös	320 000 000

40. Tuotekehitysavustukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 20 000 000
mk.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan si-
ten, että vuonna 1994 saa myöntää uusia
avustuksia 640 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisävaltuus 40 000 000 mk on
tarkoitus käyttää kotimaisen tutkimuksen ja
tuotekehityksen vahvistamiseen teollisuuden
kansainvälisen kilpailukyyn parantamiseksi ja
edellytysten luomiseksi erityisesti pk-yrityksille
EU-tutkimusohjelmiin ja muuhun kansainväli-
seen yhteistyöhön osallistumiselle. Erityistä hu-
miota kiinnitetään ympäristönsuojelua ja ym-
päristön tilaa parantavien uutuustuotteiden ja
-teknologioiden kehittämiseen. Lisävaltuutta on
tarkoitus käyttää Suomen elintarviketeollisuu-
den rakenneuudistuksen edellyttämään tutki-
mus- ja kehittämistoimintaan.

1994 III lisämääräraha.....	20 000 000
1994 määräraha	306 000 000
1993 tilinpäätös	172 265 405
1992 tilinpäätös	343 000 000

83. Tuotekehityslainat (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 60 000 000
mk.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että
vuonna 1994 uusia lainoja saa myöntää
250 000 000 mk. Lisäksi perusteluja täydenne-
tään siten, että lainoja voidaan myöntää yri-
tyksille myös korkean teknologian omaavien
tuotantotekniikoiden ja -prosessien kehittämi-
seksi ja kokeilemiseksi pilottikoossa tai laitos-
mittakaavassa.

Selvitysosa: Lisävaltuudella 20 000 000 mk
tuetaan erityisesti korkeaan ja kilpailukykyiseen

teknologiseen tasoon tähtäviä teollisia demonstraatio- ja kokeiluhankkeita, joiden toteuttamiseen laitosmittakaavaisena liittyy teknisiä riskejä. Erityistä huomiota kiinnitetään demonstraatiohankkeita arvioitaessa teknologiaintensivisyyteen, ympäristönsuojeluun sekä hankkeiden markkinoitavuuteen, mahdollisuuksiin ja riskeihin.

1994 III lisämääräraha.....	60 000 000
1994 määräraha	105 000 000
1993 tilinpäätös	79 030 000
1992 tilinpäätös	248 000 000

49. Kera Oy

88. *Kera Oy:n osakepääoman korottaminen*
Momentille myönnetään 75 000 000 mk.
Määrärahaa saa käyttää valtioneuvoston määräämin perusteiden Kera Oy:n osakkeiden merkintähinnan maksamiseen, jotka valtio merkitsee yhtiön osakepääoman korotuksen yhteydessä.

vistamiseksi. Osakepääoman korotus toteutetaan siten, että yhtiö maksaa samanaikaisesti valtiolle ennen aikaisesti takaisin valtiolta vuosina 1980—1981 saamiensa lainojen pääomaa 75 000 000 mk, mikä on merkitty momentille 15.01.04.

Selvitysosa: Kera Oy:n osakepääoman korotus on tarpeen yhtiön pääomarakenteen vah-

1994 III lisämääräraha.....	75 000 000
-----------------------------	------------

50. Teollisuuden ja sitä palvelevan tutkimuksen edistäminen

42. *Tuki elintarviketeollisuuden investointeihin ja tuotantorakenteen sopeuttamiseen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 70 000 000 mk.
Määrärahaa saa käyttää teollisuudelle maataloustuotteiden jalostus- ja markkinointilohuhteiden kehittämiseen tähtävien investointien tukemiseen sekä tuotannon lopettamisesta aiheutuvien ja muihin niihin verrattavien kustannusten korvaamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää enintään kolmea henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen määräaikaiseen työsuhteeseen sekä elintarviketeollisuuden sopeuttamista edistäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Valtioneuvosto päättää tuen maksamisen tarkemmista ehdoista.

Selvitysosa: Määrärahalla tuetaan elintarviketeollisuuden investointeja tuotantorakenteiden sopeuttamiseksi EU-jäsenyyteen valtioneuvoston 27.5.1994 tekemän periaatepäätöksen mukaisesti. Määräraha on rakennetuen aikais- tamista.

1994 III lisämääräraha	70 000 000
------------------------------	------------

88. *Osakehankinnat* (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että valtioneuvosto saa hyväksyä omistusjärjestelyjä, joiden seurauksena luopuminen valtion kahden kolmanneksen määränemmistöasemasta Kemira Oy:ssä kuitenkin määräysvalta tässä yhtiössä säilyttäen, luopuminen määräysvallasta Rautaruukki Oy:ssä määrävähemmistöasema säilyttäen ja luopuminen yhden kolmanneksen määrävähemmistöasemasta Valmet Oy:ssä on mahdollista. Momentille ei tämän johdosta myönnetä lisämäärärahaa.

Selvitysosa: Lisävaltuudet ovat valtionyhtiöiden omistus pohjan laajentamisiin ja muihin omistusjärjestelyihin varautumista varten.

1994 III lisämääräraha.....	-
1994 määräraha	300 000 000
1993 tilinpäätös	900 000 000
1992 tilinpäätös	510 000 000

89. *Sijoitukset valtion pääomasijoitusyhtiöön* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 320 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää perustettavan valtion osakeyhtiömuotoisen pääomasijoitusyhtiön

osakepääoman maksamiseen ja muuhun oman pääoman ehtoiseen sijoitukseen yhtiössä sekä mahdollisten vaihtovelkakirjalainojen merkintähinnan maksamiseen.

Selvitysosa: Hallitus antaa esityksen laiksi valtion pääomasijoitusyhtiöstä. Tarkoituksena on perustaa valtionyhtiöiden yksityistämistä saataisiin tuloihin perustuva erityinen valtion osakeyhtiömuotoinen pääomasijoitusyhtiö, jonka tehtävänä on edistää erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten oman pääoman ehtoisen rahoituksen saatavuutta. Yhtiö sijoittaisi pääasiassa toisiin riskisijoitusrahastoihin ja toimisi siten ns. rahastojen rahastona. Ainoastaan poikkeustapauksissa yhtiö voisi tehdä sijoituksen suoraan kohdeyrityksiin. Tavoitteena on vahvistaa Suomen teollisuuden perustaa parantamalla erityisesti pk-teollisuuden riskirahoituksen saatavuutta.

Yhtiö tulisi olemaan organisaatioltaan hyvin kevyt ja toimisi yhteistyössä muiden julkisten ja

yksityisten riskisijoitusyhteisöjen kanssa. Yhtiön toimintaa on tarkoitus harjoittaa siten, että riskisijoitustoimintaan saataisiin nykyistä enemmän kilpailua sekä erityisesti yksityistä riskipääomaa.

Valtio harjoittaa tällä hetkellä riskisijoitus-toimintaa SITRAn ja Start Fund of Kera Oy:n kautta. Niiden toiminnassa suoria sijoituksia on kohdistettu lähinnä yritysten elinkaaren alkuvaiheen edistämiseen. Valtion pääomasijoitusyhtiö täydentäisi tätä järjestelmää toteuttamalla rahastosijoituksia edellä mainittujen yhteisöjen ohella yksityisiin riskirahastoihin. Näin edistetäisiin erityisesti kasvuvaiheen yritysten riskirahoituksen saatavuutta. Samoin pääomasijoitusyhtiö voisi rahoittaa suurista yrityksistä irtaantuvien teknologiaperusteisten yritysten toiminnan jatkamista.

1994 III lisämääräraha..... 320 000 000

51. Yritystoiminnan alueelliset rahoitustoimenpiteet

48. *Alueellinen kuljetustuki* (arviomääräraha)
Momentille myönnetään lisäystä 50 000 000 mk.

Selvitysosa: Vuoden 1994 alusta voimaan tullut uusi aluepoliittinen aluejako vaikuttaa kuljetustuen määrään arvioidusta poiketen lisäävästi. Kuljetustukea on haettu huomattavasti aikaisempaa enemmän viennin tuntuvan lisääntymisen takia.

1994 III lisämääräraha.....	50 000 000
1994 määräraha	110 000 000
1993 tilinpäätös	249 932 185
1992 tilinpäätös	154 949 955

49. *Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukeminen* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 47 000 000 mk.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että uusia avustuksia saa myöntää enintään 690 000 000 mk.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu tuen kohteena olevien investointien ennakoitua hitaammas- ta toteutumisesta.

Taluspoliittisen ministerivaliokunnan kannanoton 22.12.1993 mukaisesti kauppa- ja teollisuusministeriö on antanut 30.6.1994 ohjeet KTM yrityspalvelun piiritoimistoille myöntää yritystuesta annetun lain (1136/93) mukainen investointituki muuten määräytyvästä tasostaan korotettuna säädettyjen tukitasojen puitteissa vuonna 1994 toteutuviksi arvioitavien käyttöomaisuuden hankintamenojen osalta silloin, kun teollista toimintaa harjoittavalla pk-yrityksellä ei ole käytettävissä siirtymävarausta tai investointivarausta. Toimenpide edellyttää myöntämisvaltuuden korottamista 40 000 000 markalla. Valtuuden lisäyksestä arvioidaan valtiolle aiheutuvan menoja vuonna 1994 10 000 000 mk ja vuonna 1995 30 000 000 mk.

1994 III lisämääräraha.....	—47 000 000
1994 määräraha	527 000 000
1993 tilinpäätös.....	364 918 320
1992 tilinpäätös.....	425 315 509

52. Pienen ja keskisuuren yritystoiminnan kehittäminen

24. *Kehittämispalvelut pienille ja keskisuurille yrityksille* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 000 000 mk.

Selvitysosa: Määräraha on tarpeen yritysten uusperustannan aktivoimista ja yrityskannan monipuolistamista varten kehitetyn yritysideoarviointi- ja kehittämisohjelman ProStartin sekä pk-yrityksille tarkoitettujen tuottavuusanalyysien toteuttamiseksi tarpeellisessa laajuudessa. Talousneuvosto käynnisti kansallisen tuottavuusohjelman vuosiksi 1994—1995. Ohjelma sisältää pk-yritysten ”Kaikki peliin” -tuotta-

vuuskampanjan. Pk-yrityksille tarkoitettulla tuottavuusanalyysillä voidaan vaikuttaa mm. yritysten työllistämisedellytysten vahvistamiseen pitkäjänteisesti.

Ohjelmiin osallistuvilta perittävinä maksuina arvioidaan momentille 12.32.02 kertyvän 320 000 mk.

1994 III lisämääräraha.....	2 000 000
1994 määräraha	40 050 000
1993 tilinpäätös.....	48 345 000
1992 tilinpäätös.....	43 364 000

85. Ulkomaankaupan edistäminen

40. *Yritysten kansainvälistyminen* (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää myös kansainvälisen puun muotoilukilpailun järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin sekä kansainvälisten rahoituslaitosten teknisen avun rahastojen toimintaan ja kansainvälisten rahoituslaitosten luottojen turvin toteutettavien projektien valmisteluun. Määrärahaa saa käyttää myös Budapestin maailmannäyttelyyn valmistelusta aiheutuviin kustannuksiin.

Momentille ei edellä olevan johdosta myönnetä lisämäärärahaa.

Selvitysosa: Maaseudun kehittämishankkeiden painopisteenä on puun käytön lisääminen. Tavoitteena on jalostusasteen nostaminen ja

suotuisten vientimarkkinoiden hyödyntäminen ja vientimarkkinoilla menestyvien tuotteiden kehittäminen. Tätä varten on tarkoitus pitää puun jalostuksen kansainvälinen muotoilukilpailu.

Momentin määrärahasta on tarkoitus käyttää 1 000 000 mk Maailmanpankkiryhmän sekä Euroopan jälleenrakennus- ja kehittämiss pankin yhteydessä toimivien teknisen avun rahastojen toimintaan sekä projekteihin osallistumiseen KIE-maissa sekä 1 800 000 mk Budapestin maailmannäyttelyn valmistelusta aiheutuviin menoihin.

1994 III lisämääräraha.....	—
1994 määräraha	264 000 000
1993 tilinpäätös	251 383 815
1992 tilinpäätös	183 733 127

Pääluokka 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

Pääluokan perusteluja muutetaan siten, että hallinnonalan kokonaishenkilöstömäärä saa olla enintään 2 697 henkilötyövuotta 15.12.1994 lukien.

Selvitysosa: Muutos aiheutuu luvun 33.09 selvitysosassa mainituista uudelleenjärjestelyistä.

01. Sosiaali- ja terveysministeriö

21. <i>Toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v)	1994 III lisämääräraha.....	—50 000
Momentin nettomäärärahasta vähennetään 50 000 mk.	1994 määräraha	116 631 000
<i>Selvitysosa:</i> Vähennys aiheutuu luvun 33.09 selvitysosassa mainitusta siirrosta momentille 33.09.21.	1993 tilinpäätös	109 731 000
	1992 tilinpäätös	98 073 765

04. Tarkastuslautakunta

21. <i>Toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v)	1994 III lisämääräraha	100 000
Momentille myönnetään lisäystä 100 000 mk.	1994 määräraha	6 443 000
	1993 tilinpäätös	6 140 000
	1992 tilinpäätös	6 273 168

08. Kansanterveyslaitos

21. <i>Toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v)	1994 III lisämääräraha.....	—20 000
Momentilta vähennetään 20 000 mk.	1994 määräraha	140 905 000
<i>Selvitysosa:</i> Vähennys aiheutuu luvun 33.09 selvitysosassa mainitusta siirrosta momentille 33.09.21.	1993 tilinpäätös	131 825 000
	1992 tilinpäätös	145 700 000

09. Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus

Selvitysosa: Alkoholilainsäädännön kokonaisuudistukseen liittyen hallitus antaa lisätalousarvioesitykseen liittyvän esityksen laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksesta. Sosiaali- ja terveysministeriön alaisuuteen edellä mainitulla lailla 15.12.1994 perustettavaan uuteen laitokseen on tarkoitus keskittää nykyisin useiden eri viranomaisten hoitamat eräät alkoholilain, kemikaalilain ja toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annetun lain edellyttämät valtakunnalliset valvontatehtävät. Kysymykseen tulevat ensisijaisesti nykyisin Oy Alko Ab:lle kuuluvat alkoholipitoisten aineiden tuontiin, valmistukseen sekä tukku- ja vähittäismyyntiin liittyvät valvontatehtävät sekä lupa-asiat ETA-sopimuksen edellyttämässä laajuudessa. Uuteen laitokseen on myös tarkoitus siirtää aikaisemmin sosiaali- ja terveysministeriön hoitamat tupakkatuotteiden markkinarajoitusten valvonta-asiat ja ministeriön hallinnonalalle kuuluneet kemikaali- ja

torjunta-ainevalvontaan liittyvät tehtävät.

Oy Alko Ab:n viranomaistehtävien poistamiseen liittyy myös eräiden tehtävien siirto lääninhallituksille. Tämä on otettu huomioon momentin 26.05.21 lisämäärärahan mitoituksessa.

Uudistuksen tavoitteena on integroinnista saatavan synergiahyödyn lisäksi perustaa korkeat laatuvaatimukset täyttävä asiantuntijaviranomainen, joka tuotevalvonnan yleisen merkityksen lisääntymisen myötä kykenee vastaamaan myös ETA-sopimuksen edellyttämiin kansainvälisiin haasteisiin.

Uudelleenjärjestelyn hallinnollisena tavoitteena on luoda joustavat organisatoriset puitteet siten, että myös muualla hoidettavien terveydenhuoltoon liittyvien tuotteiden valvontaan katsottavat operatiiviset tehtävät voidaan jatkossa siirtää tuotevalvontakeskuksen hoidettavaksi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvonta-

keskuksen perustaminen edellyttää uuden ylijohdajan viran perustamisen lisäksi 45 muun viran perustamista 15.12.1994 lukien. Vastavasta ajankohdasta lähtien vähennetään sosiaali- ja terveysministeriöstä sekä Kansanterveyslaitoksesta yhteensä kahdeksan virkaa. Näitä virkoja aikaisemmin hoitaneet henkilöt siirtyvät uuteen laitokseen. Tuotevalvontakeskuksen perustamisen yhteydessä lakkautetaan lisäksi Oy Alko Ab:ssa lupa- ja valvonta-asioita hoitaneet osastot. Pyrkimyksenä on täyttää tuotevalvontakeskuksen uudet virat näin vapautuvilla voimavaroilla.

Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen tuottamista suoritteista voidaan periä maksuja. Momentille 12.33.99 kirjattavat tulot ovat valtion maksuperustelain (150/92) nojalla annetun sosiaali- ja terveysministeriön

päätöksen mukaisia kemikaalilain (744/89) tarkoittamia maksuja ja sosiaali- ja terveysministeriön erikseen vahvistamia alkoholin valmistukseen ja myyntiin liittyviä lupa- ja tarkastusmaksuja.

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään 750 000 mk.

Laitokseen voidaan 15.12.1994 lukien perustaa sopimuspalkkainen ylijohdajan virka (S 30).

Selvitysosa: Määrärahan mitoituksessa on otettu huomioon 50 000 mk kuuden henkilön palkkausmenojen siirtona momentilta 33.01.21 ja 20 000 mk kahden henkilön palkkausmenojen siirtona momentilta 33.08.21.

1994 III lisämääräraha 750 000

12. Valtion koulukodit

50. *Valtionavustus koulukotisäätiölle*

Momentilta vähennetään 335 000 mk.

Selvitysosa: Koulukotien säätiöittämisestä on luovuttu.

1994 III lisämääräraha ..... —335 000

1994 määräraha 335 000

15. Perhekustannusten tasaus

51. *Äitiysavustus* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 3 500 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu arvioitua suuremmasta syntyvyydestä sekä sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämissuorittamista ennakoitua suuremmista äitiysavustusmaksujen loppueristä kunnille.

1994 III lisämääräraha 3 500 000

1994 määräraha 65 750 000

1993 tilinpäätös 55 810 649

1992 tilinpäätös 57 499 718

52. *Lapsilisät* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 67 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu mm. lapsilisää saavien lasten ennakoitua suuremmasta lukumäärästä.

1994 III lisämääräraha 67 000 000

1994 määräraha 8 986 000 000

1993 tilinpäätös 5 539 106 456

1992 tilinpäätös 5 549 000 000

16. Yleinen perhe-eläke

50. *Yleinen perhe-eläke* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 10 000 000 mk.

Selvitysosa: Määrärahan vähennys aiheutuu etuusmenoarvion tarkentumisesta.

1994 III lisämääräraha ..... —10 000 000

1994 määräraha 266 000 000

1993 tilinpäätös 261 544 447

1992 tilinpäätös 262 383 344

17. Työttömyysturva

50. *Valtionosuus työttömyyskassoille (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 900 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu ennakoitua huonommasta työllisyystilanteesta, mikä ilmenee muun muassa ansioon suhteutettua päivärahaa saavien ennakoitua pidempänä

työttömyyden kestonä. Osa lisämäärärahan tarpeesta aiheutuu myös palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun kertymäviiveestä.

1994 III lisämääräraha.....	900 000 000
1994 määräraha	7 980 000 000
1993 tilinpäätös.....	7 602 705 838
1992 tilinpäätös.....	5 327 376 509

18. Sairausvakuutus

60. *Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista (arviomääräraha)*

Momentilta vähennetään 320 000 000 mk.

Selvitysosa: Määrärahan vähennys aiheutuu vakuutusmaksutuloarvion ja etuusmenoarvion tarkentumisesta.

1994 III lisämääräraha.....	—320 000 000
1994 määräraha	1 074 000 000
1993 tilinpäätös.....	803 491 186
1992 tilinpäätös.....	1 641 111 681

19. Eläkevakuutus

51. *Valtion osuus maatalousyrittäjien eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 11 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu pääasiassa vakuutusmaksutuottoarvion alenemisesta.

aikaisemmin arvioitua pienemmistä vakuutusmaksutuloista sekä valtion osuuden ennakon alitteesta vuonna 1993.

1994 III lisämääräraha.....	72 000 000
1994 määräraha	340 000 000
1993 tilinpäätös	454 514 486
1992 tilinpäätös	336 187 712

1994 III lisämääräraha.....	11 000 000
1994 määräraha	1 980 000 000
1993 tilinpäätös.....	1 958 200 000
1992 tilinpäätös.....	1 928 712 848

60. *Valtion osuus kansaneläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha)*

Momentilta vähennetään 210 000 000 mk.

Selvitysosa: Määrärahan vähennys aiheutuu vakuutusmaksutuloarvion ja etuusmenoarvion tarkentumisesta.

1994 III lisämääräraha.....	—210 000 000
1994 määräraha	270 000 000
1993 tilinpäätös.....	1 704 617 559
1992 tilinpäätös.....	1 879 092 821

52. *Valtion osuus yrittäjien eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 72 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu

20. Tapaturmavakuutus

53. Valtion osuus maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuksen kustannuksista (arviomääräraha)	1994 III lisämääräraha	13 000 000
	1994 määräraha	95 000 000
	1993 tilinpäätös.....	98 166 896
Momentille myönnetään lisäystä 13 000 000 mk.	1992 tilinpäätös.....	89 700 000

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu lähinnä sijoitusten tuottoarvion alentumisesta korkotason laskun myötä.

28. Muu toimeentuloturva

30. Valtion korvaus kunnille eräiden Suomeen muuttavien henkilöiden toimeentulotuen sekä heille annetun sosiaali- ja terveydenhuollon erityiskustannuksiin (arviomääräraha)	1994 III lisämääräraha.....	—5 000 000
	1994 määräraha	43 500 000
	1993 tilinpäätös	24 322 172
Momentilta vähennetään 5 000 000 mk.	1992 tilinpäätös	10 584 739

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu arvioitua pienemmästä maahanmuuttajien määrästä.

29. Pakolaisten ja turvapaikan hakijoiden vastaanotto

61. Pakolaisten ja turvapaikan hakijoiden vastaanotto (arviomääräraha)	1994 III lisämääräraha.....	—50 000 000
	1994 II lisämääräraha.....	—80 000 000
Momentilta vähennetään 50 000 000 mk.	1994 määräraha	538 000 000
<i>Selvitysosa:</i> Vähennys aiheutuu arvioitua pienemmästä turvapaikanhakijoiden määrästä. Vähennyksestä 2 500 000 mk on siirtoa momentille 24.30.66.	1993 tilinpäätös.....	430 887 434
	1992 tilinpäätös.....	400 882 269

32. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto

31. Valtionosuus kunnille sosiaali- ja terveyspalvelujen perustamiskustannuksiin (arviomääräraha)	32. Valtion maksuosuus yliopistollisten sairaaloiden käyttömenoihin (arviomääräraha)
Momentille myönnetään lisäystä 100 000 000 mk.	Momentilta vähennetään 15 000 000 mk.
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu hyväksytyjen hankkeiden toteuttamisajankohden muutoksista.	<i>Selvitysosa:</i> Määrärahan vähennys aiheutuu laskennallisten perusteiden tarkistumisesta ja sen seurauksena arvioitua vähäisemmästä määrärahatarpeesta.

1994 III lisämääräraha.....	100 000 000	1994 III lisämääräraha.....	—15 000 000
1994 I lisämääräraha.....	20 000 000	1994 määräraha	701 000 000
1994 määräraha	410 000 000	1993 tilinpäätös.....	649 668 554
1993 tilinpäätös	199 514 300	1992 tilinpäätös.....	675 328 223

38. *Valtionosuuden loppuerät kunnille sosiaali- ja terveystalvelujen eräisiin käyttökustannuksiin (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 15 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu ennakoitua suuremmasta valtionosuuspäätösten oikaisujen määrästä.

1994 III lisämääräraha	15 000 000
1994 II lisämääräraha	35 000 000
1994 määräraha	12 000 000
1993 tilinpäätös	226 866 504
1992 tilinpäätös	23 441 269 883

50. *Sotilasavustus (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 5 000 000 mk.

Selvitysosa: Lähinnä tuensaajien asumiskustannusten nousun, lukumäärän lisääntymisen ja tulotason alentumisen johdosta sotilasavustuksia tullaan vuonna 1994 maksamaan noin 4 500 000 mk aiemmin ennakoitua enemmän. Lisäksi vuoden 1994 määrärahasta Kansaneläkelaitokselle siirrettävän tammikuussa 1995 maksettavien sotilasavustusten edellyttämä markkamäärä on ennakoitua suurempi.

1994 III lisämääräraha	5 000 000
1994 II lisämääräraha	8 500 000
1994 määräraha	30 000 000

57. Lomatoiminta

40. *Valtion korvaus maatalousyrittäjien lomituspalvelujen kustannuksiin (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 97 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu lomituspalvelujen ennakoitua laajemmasta käytöstä.

1994 III lisämääräraha	97 000 000
1994 määräraha	1 095 000 000
1993 tilinpäätös	1 335 450 090
1992 tilinpäätös	1 449 110 199

42. *Valtion korvaus pienyrittäjien vuosilomajärjestelmän kustannuksiin (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 2 300 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu lomaraahan oikeutettujen pienyrittäjien ennakoitua suuremmasta määrästä.

1994 III lisämääräraha	2 300 000
1994 määräraha	4 500 000
1993 tilinpäätös	54 827 991
1992 tilinpäätös	47 186 416

Pääluokka 34

TYÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

06. Työvoimapolitiikan toimeenpano

02. *Palkkaukset (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 46 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu pitkäaikaistyöttömyyden vähentämistoimenpiteistä.

1994 III lisämääräraha	46 000 000
1994 määräraha	728 695 000
1993 tilinpäätös	1 002 572 822
1992 tilinpäätös	1 271 088 632

29. *Työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen os-topalvelut (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 136 232 000 mk.

Selvitysosa: Momentin numerotunnus on muutettu ja momentin määräraha on muutettu kolmevuotiseksi siirtomäärärahaksi. Lisämääräraha on tarkoitettu työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen hankintaan ja sillä voidaan lisätä

näitä hankintoja noin 1 052 800 opiskelijatyöpäivällä.

1994 III lisämääräraha.....	136 232 000
1994 II lisämääräraha.....	24 000 000
1994 määräraha	877 530 000
1993 tilinpäätös	794 326 293
1992 tilinpäätös	769 210 646

30. *Valtionapu kunnille ja kuntayhtymille työttömyyden lieventämiseen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 84 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu pitkäaikaistyöttömyyden vähentämistoimenpiteistä.

1994 III lisämääräraha.....	84 000 000
1994 II lisämääräraha.....	74 000 000
1994 määräraha	1 000 000 000
1993 tilinpäätös.....	1 277 244 929
1992 tilinpäätös.....	1 807 621 076

50. *Työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen osallistuvien opintososiaaliset edut* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 53 768 000 mk.

Selvitysosa: Määrärahan lisäys on mitoitettu vastaamaan koulutuksen hankintojen määrän lisäystä.

Lisämäärärahan käytön arvioidaan jakaantuvan seuraavasti:

	mk
Koulutustuki	33 168 000
Ansio-osien valtionosuus.....	12 000 000
Ylläpitokorvaus	8 000 000
Majoittumiskorvaus.....	400 000
Opiskelijavalintaan liittyvät menot ja matkakustannukset	200 000

Yhteensä 53 768 000

1994 III lisämääräraha.....	53 768 000
1994 II lisämääräraha.....	36 000 000
1994 määräraha	1 169 500 000
1993 tilinpäätös.....	1 239 381 013
1992 tilinpäätös.....	1 164 666 317

61. *Valtionapu työttömyyden lieventämiseen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 150 000 000 mk.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää myös valmis-

teilla oleviin alueellisiin kehittämishankkeisiin sisältyvien hankkeiden osarahoitukseen siten, että muina rahoittajina voivat yhteisrahoitusperiaatteen mukaisesti olla yritykset, kunnat ja valtionhallinnon muut hallinnonalat.

Selvitysosa: Momentin määräraha on muutettu kolmivuotiseksi siirtomäärärahaksi. Lisämäärärahasta 100 000 000 mk on tarkoitettu pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseen ja 50 000 000 mk työllisyysperusteiseen rakennetukseen.

Määrärahan käytön arvioidaan jakaantuvan muutoksen jälkeen seuraavasti:

	mk
Työllistämistuki työharjoitteluun ...	250 000 000
Työllistämistuki yrittäjäksi ryhtyvälle.....	250 000 000
Selvitykset	2 000 000
Työllisyyspoliittinen rakennetuki ...	150 000 000
Vastavalmistuneiden työllistämistuki	100 000 000
Oppisopimuskoulutuksen työllistämistuki	48 000 000
Nuorten kesätyötuki	25 000 000
Muu työllistämistuki.....	1 173 000 000

Yhteensä 1 998 000 000

1994 III lisämääräraha.....	150 000 000
1994 II lisämääräraha.....	148 000 000
1994 määräraha	1 700 000 000
1993 tilinpäätös.....	1 511 000 000
1992 tilinpäätös.....	1 075 169 732

62. *Työllisyysperusteinen valtionapu investointeihin* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 103 120 000 mk.

Selvitysosa: Momentin määräraha on muutettu kolmivuotiseksi siirtomäärärahaksi. Lisämäärärahasta 35 500 000 mk on tarkoitus käyttää pääasiassa valmisteilla oleviin alueellisiin kehittämishankkeisiin sisältyvien hankkeiden rahoitukseen. Määrärahalla tuetaan erityisesti teollisuuden toimintaedellytyksiä parantavia ja kotimaisen energian käyttöä edistäviä hankkeita. Määrärahan lisäyksestä 67 620 000 mk johdetaan arvonnalisävero-osuuden palauttamisesta momentille.

1994 III lisämääräraha.....	103 120 000
1994 II lisämääräraha.....	—
1994 I lisämääräraha.....	120 000 000
1994 määräraha	292 500 000
1993 tilinpäätös	223 118 842
1992 tilinpäätös	287 194 172

77. *Sijoitusmenot työllisyyden turvaamiseksi*
(siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 50 000 000 mk.

Selvitysosa: Määrärahaa on tarkoitus käyttää erityisesti valmisteilla oleviin alueellisiin kehittämissuunnitelmiin sisältyvien hankkeiden rahoitukseen.

1994 III lisämääräraha.....	50 000 000
1994 määräraha	316 330 000
1993 tilinpäätös	510 999 984
1992 tilinpäätös	430 000 000

99. Työministeriön hallinnonalan muut menot

23. *Siviilipalvelus* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 1 100 000 mk.

1994 III lisämääräraha	1 100 000
1994 määräraha	10 972 000
1993 tilinpäätös.....	12 350 276
1992 tilinpäätös.....	10 895 792

67. *Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja maksuosuudet* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 300 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu jäsenmaksu- ja palkkatarkistuksista sekä valtuutakurssimuutoksista.

1994 III lisämääräraha	300 000
1994 määräraha	8 580 000
1993 tilinpäätös.....	6 254 791
1992 tilinpäätös	5 516 008

Päälukko 35

YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ympäristöministeriö

21. *Toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahalla on tarkoitus hankkia työasemalaitteistoja, jotka mahdollistavat nykyisen tietotekniikan ja valtionhallinnon yhteisten tietojärjestelmien tehokkaan käytön.

1994 III lisämääräraha	1 000 000
1994 määräraha	79 481 000
1993 tilinpäätös.....	68 262 000
1992 tilinpäätös.....	69 161 559

25. Vesi- ja ympäristöhallinto

44. *Koskiensuojelulain mukaiset korvaukset (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 40 000 000 mk.

Selvitysosa: Korvaustoimitusten loppuunsaattaminen on nopeutunut. Kuluvana vuonna on heinäkuun loppuun mennessä maksettu koskiensuojelulain (35/87) mukaisia korvauksia yhteensä noin 60 milj. mk. Loppuvuonna 1994 korvauksia arvioidaan erääntyvän maksettavak-

si vielä 40 milj. mk. Vuoden 1994 jälkeen erääntyvien korvausten kokonaismääräksi arvioidaan noin 100 milj. mk.

1994 III lisämääräraha	40 000 000
1994 II lisämääräraha	55 000 000
1994 määräraha	5 000 000
1993 tilinpäätös.....	6 999 634
1992 tilinpäätös.....	10 000 000

45. Asunto- ja rakennustoimi

53. *ASP-järjestelmään liittyvät palkkiot ja korkotuki (arviomääräraha)*

Momentilta vähennetään 110 000 000 mk.

Selvitysosa: Vähennys syntyy vuonna 1994 vallinneen korkotason ansiosta, joka on ollut selvästi edullisempi kuin varsinaisen talousarvion laadinta-ajankohtana.

1994 III lisämääräraha	—110 000 000
1994 II lisämääräraha	—11 000 000
1994 määräraha	470 000 000
1993 tilinpäätös.....	642 050 202
1992 tilinpäätös.....	693 578 000

56. *Avustukset korjaustoimintaan (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 150 000 000 mk.

Selvitysosa: Asuinrakennusten korjaustoimenpiteiden edistämiseksi ja rakennusalan työllisyyden parantamiseksi lisätään avustuksia ensisijaisesti asunto-osakeyhtiötalojen korjaukseen ja asuinrakennusten kuntoarvioiden laatimiseen sekä lisäksi sosiaalisin perustein suoritettavaan asuntojen korjaustoimintaan.

1994 III lisämääräraha.....	150 000 000
1994 II lisämääräraha.....	50 000 000
1994 I lisämääräraha.....	100 000 000
1994 määräraha	50 000 000
1993 tilinpäätös	470 000 000
1992 tilinpäätös	90 000 000

60. *Siirto valtion asuntorahastoon*

Momentin perusteluja muutetaan siten, että valtion asuntorahaston varoista vuonna 1994 myönnettävien lainojen myöntämisvaltuutta ko-

rotetaan 400 000 000 markalla eli enintään 5 050 000 000 markaksi. Momentille ei tämän johdosta myönnetä lisämäärärahaa.

Selvitysosa: Myöntämisvaltuuden lisääminen on tarpeellista riittävän asuntotuotannon turvaamiseksi, koska vapaarahoitteinen tuotanto on käynnistynyt hitaasti. Lisäksi aravatuotanto on tärkeää myös rakennusalan työllisyyden kannalta. Samalla tehostetaan valtion tukeman asuntotuotannon taloudellisuusohjausta rakennus- ja asumiskustannuksiin kohdistuvien paineiden hillitsemiseksi.

1994 III lisämääräraha.....	—
1994 II lisämääräraha.....	—
1994 määräraha	—
1993 tilinpäätös.....	1 435 000 000
1992 tilinpäätös.....	2 610 000 000

61. *Avustukset vuokrataloille (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 30 000 000 mk.

Lisäksi momentin perustelut muutetaan seuraaviksi:

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen ympäristöministeriön määräämin perustein

23 000 000 mk opiskelija-asuntojen omapääomaosuuteen ja

30 000 000 mk huomattavissa taloudellisissa vaikeuksissa olevien vuokratalojen talouden tervehdyttämiseen.

Valtiokonttori saa käyttää viimeksi mainitusta määrästä enintään 300 000 mk taloudellisissa vaikeuksissa olevien asuntoyhteisöjen talouden tervehdyttämistä ja asuntoyhteisöjen kunnossa-

pidon suunnittelua edistävästä selvityksistä ja toimenpiteistä aiheutuvien menojen maksamiseen.

Ympäristöministeriön määräämiä perusteita voidaan soveltaa myös aiemmilta vuosilta käyttämättä jääneisiin määrärahoihin. Ympäristöministeriö voi tarvittaessa muuttaa määrärahan sisäistä jakoa momentin kokonaismäärärahan rajoissa.

Selvitysosa: Momentti on muutettu kolmevuotiseksi siirtomäärärahaksi. Aravavuokratalojen viime vuosina lisääntyneiden taloudellisten ongelmien vuoksi taloudellisissa vaikeuksissa

oleville vuokraloille maksettavaa avustusta ehdotetaan tuntuvasti lisättäväksi. Edellytyksenä avustuksen myöntämiselle on, että omistaja huolehtii täysimääräisesti omasta taloudellisesta ja muusta vastuustaan vuokralalon talouden tervehdyttämiseksi pitkäjänteisellä tavalla erityisesti fuusioiden avulla.

1994 III lisämääräraha	30 000 000
1994 määräraha	23 000 000
1993 tilinpäätös.....	21 132 581
1992 tilinpäätös.....	5 103 400

Pääluokka 36

VALTIONVELKA

01. Markkamääräisen velan korko

90. *Markkamääräisen velan korko* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 200 000 000 mk käyttösuunnitelman kohdasta Velkasitoumuslainat.

Selvitysosa: Velkasitoumuslainakanta vuoden 1993 lopussa oli arvioitua pienempi ja korko-

taso vuoden 1993 loppupuolella sekä vuoden 1994 aikana on ollut arvioitua alhaisempi.

1994 III lisämääräraha	—200 000 000
1994 II lisämääräraha	443 400 000
1994 määräraha	9 377 000 000
1993 tilinpäätös.....	7 275 892 864
1992 tilinpäätös.....	4 112 869 500

